

Openbare Werken

15 januari 2014

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
	Het uitvoeringsplan	4
	Versie 15 januari 2014	4
	Ingenieursburo	5
	Budgettering	5
	Leeswijzer	5
2.	Terugblik 2013	6
2.1.	Wegen	6
2.2.	Openbare verlichting	6
2.3.	Verkeer	7
	Verkeers- en verkeersveiligheidsplan	7
	Verkeersveiligheid	7
2.4.	Water en kunstwerken	8
2.5.	Openbaar groen	9
2.6.	Speelvoorzieningen	9
2.7.	Riolering	9
	Inventarisatie	9
	Planvorming	9
	Maatregelen (onderhoud stedelijk water)	9
	Onderhoud Riolering	10
	Investeringen Riolering – terugblik	10
	Aandachtspunten	10
3.	Ambities	11
3.1.	Wegen	11
	Beleidsdocumenten	11
	Algemeen kwaliteitsniveau	11
	Maatregelkeuze en prioritering	11
	Bermen	11
	Belijning	12
	Gehandicaptenraad Steenwijkerland	12
	Onkruidbestrijding op verharding	12
3.2.	Openbare verlichting	12
3.3.	Verkeer	12
3.4.	Water en kunstwerken	13
	Beleidsdocumenten	13
	Algemeen onderhoudsniveau	13
3.5.	Openbaar groen	13
	Beleidsdocumenten	13
3.6.	Speelvoorzieningen	14
3.7.	Riolering	14
	Van beleidskader naar uitvoeringsplan	14
	Ambities en doelstellingen	14
	Samenwerking gemeenten en waterschap Reest & Wieden	14
4.	Activiteiten 2014	15
4.1.	Integrale activiteiten	15
4.2.	Wegen	15
	Onderhoud wegen (62101010)	15
	Wegen gehandicaptenbudget (62101013)	17
	Straatmeubilair (62101090)	17
	Verkeersmaatregelen (62112010)	17
4.3.	Openbare verlichting (62103010)	18
4.4.	Verkeer	18
	Verkeersplannen (62111010)	18
	Verkeersmaatregelen verkeersplan (62111020)	18
	Verkeersmaatregelen mobiliteit en infrastructuur (62112012)	19
	Reguliere werkzaamheden	19
	Fietspaden landinrichting Noord West Overijssel (65501904)	20
	Openbaar Vervoer (62121010)	20
	Openbaar Vervoer regiotaxi (62121013)	20

4.5.	Water en kunstwerken	21
	Oeververbindingen (62104010)	21
	Beschoeiingen (62211010)	21
	Baggeren (62211011)	21
	Schouwsloten en kleine duikers (62211012)	22
	Jachthavens (65602010)	22
	Recreatieve vijvers en voorzieningen (65602020)	22
4.6.	Openbaar groen	23
	Onderhoudscontract NWW Openbaar groen en begraafplaatsen(65601013)	23
	Onderhoud openbaar groen (65601010)	23
	Onderhoud stadswallen en geluidswallen (65601010)	25
	Afdrachten en diensten derden (65601010)	26
	Boombeheer (65601014)	27
	Kwaliteitsverbetering openbaar groen (65601907)	29
	Bermenonderhoud (65601012)	29
	Landschapsonderhoud (65501010)	29
	Landschapontwikkeling (65501013)	30
4.7.	Speelvoorzieningen (65803010)	30
4.8.	Sportvelden (65311010)	32
4.9.	Riolering - aanleg	33
4.10.	Riolering - onderzoek	33
	Inventarisatie (67221015)	33
	Inspectie (67221015)	33
	Berekeningen (67221012)	33
	Planvorming (67221013, -016, -018)	34
4.11.	Riolering - maatregelen	35
	Waterwegen en waterkeringen (62211010)	35
	Reiniging en onderhoudswerkzaamheden(67221014, 62101070)	36
	Investeringen 2014	39
5.	Duurzaamheid	41
6.	Inkoop	42

Bijlagen:

1. Overzicht werkzaamheden wegen (asfalt en elementen)
2. Overzicht werkzaamheden water en kunstwerken
3. Overzicht werkzaamheden riolering
4. Beheerkalender wegen en riolering
5. Jaaropdrachten Serviceburo
6. Overzichtstekening werkzaamheden

1. Inleiding

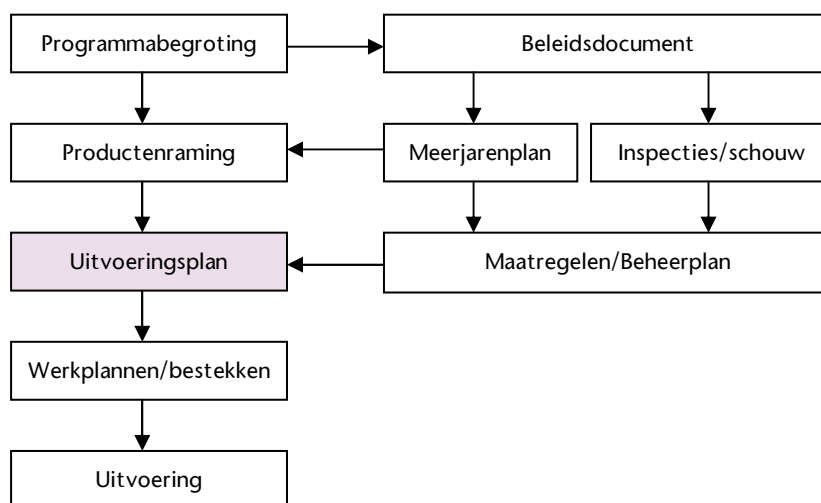
Voor u ligt het uitvoeringsplan voor het onderhoud van de Openbare Ruimte in Steenwijkerland. In dit uitvoeringsplan zijn de geplande werkzaamheden in 2014 voor de producten die verband houden met het beheer en onderhoud van de openbare ruimte samengevoegd. Het gaat hierbij om onderstaande beleidsproducten.

<i>Fcl</i>	<i>beleidsproduct</i>	<i>programma</i>
62101	Wegen, straten en pleinen	Schoon, heel en veilig
62103	Openbare verlichting	Schoon, heel en veilig
62104	Bruggen (kunstwerken)	Schoon, heel en veilig
62111	Verkeer	Schoon, heel en veilig
62112	Verkeersmaatregelen	Schoon, heel en veilig
62211	Binnenhavens en waterwegen (stedelijk water)	Schoon, heel en veilig
65601	Openbaar groen	Schoon, heel en veilig
67221	Riolering en waterzuivering	Schoon, heel en veilig
65803	Speelvoorzieningen	Steenwijkerland leeft
65602	Recreatieve voorzieningen	Steenwijkerland werkt en leert

Een nauwkeurige beschrijving van de verschillende beleidsproducten en de opbouw van het budget is opgenomen in de productenraming. Dit uitvoeringsplan geeft zowel een beschrijving van de werkzaamheden die de verschillende medewerkers per discipline zullen verrichten als ook een onderverdeling van de budgetten die beschikbaar zijn voor het werk dat door derden zal worden uitgevoerd.

Het uitvoeringsplan

Het uitvoeringsplan vormt een belangrijke schakel tussen de bestuurlijke producten van de gemeente en de operationele werkzaamheden. In onderstaand schema is die positie aangegeven.

Versie 15 januari 2014

Naar aanleiding van de behandeling van het uitvoeringsplan in de collegevergadering van 14 januari 2014 is er een aantal wijzigingen doorgevoerd. Deze wijzigingen zijn in geel gemarkeerd.

Ingenieursburo

De verantwoordelijkheid voor het opstellen en bewaken van het uitvoeringsplan ligt bij de verschillende regisseurs van de afdeling Openbare Werken. De afdeling bestaat uit verschillende clusters die weliswaar ieder verschillende producten bewaken, maar ook intensief samenwerken om de integraliteit van de werkzaamheden te bewaken. De verschillende clusters die betrokken zijn bij dit uitvoeringsplan zijn:

- Wegen en Verkeer
- Riolering en Water
- Groen en Spelen
- Projecten

Er zijn meer producten die een relatie hebben met het beheer van de openbare ruimte. Te denken valt daarbij aan begraven, afvalinzameling en vastgoed. De werkzaamheden die in 2014 in het kader van deze producten worden verricht zijn vastgelegd in een aparte uitvoeringsplannen.

Budgettering

In het uitvoeringplan is per product een onderverdeling gemaakt van het beschikbare budget naar de verschillende geplande activiteiten. In een aantal gevallen gaat het om financiële ondersteuning van de werkzaamheden van het Serviceburo van de afdeling Openbare Werken. Het gaat dan om activiteiten die grotendeels in eigen beheer worden uitgevoerd. Het leeuwendeel van het budget wordt echter ingezet voor het inkopen van diensten en werken. Op basis van een raming van de totaal te verwachten kosten voor een bepaalde activiteit wordt vooraf ingeschat wat de verwachte aanbiedingsprijs van de marktpartij zal zijn. Voor deze raming wordt gebruik gemaakt van standaard kengetallen, gecombineerd met een inschatting van mogelijke marktwerking. Voordeel uit marktwerking is vaak te halen uit het combineren van werkzaamheden en het kiezen van een slimme marktbenadering.

De regisseurs van de afdeling Openbare Werken worden door middel van rapportages op de hoogte gehouden van het verloop van de geplande werkzaamheden. Wanneer er onder- of overschrijdingen van de geraamde kosten aan lijken te komen wordt er in eerste instantie gekeken of dit is op te vangen binnen de kaders van het uitvoeringsplan. Als dit niet het geval is wordt er een voorstel voor herprioritering voorgelegd aan de verantwoordelijke portefeuillehouder. Als het buiten de kaders van het beleidsproduct valt, wordt er een melding gedaan in de perspectief- of najaarsnota, dan wel de jaarrekening.

Leeswijzer

Voordat de werkzaamheden voor 2014 worden besproken, wordt in dit uitvoeringsplan eerst een terugblik gegeven op 2013 (hoofdstuk 2) en wordt de relatie met de ambities van de gemeente, zoals die veelal zijn vastgelegd in beleidsdocumenten, besproken in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 komen dan de geplande werkzaamheden voor 2014 aan de orde. Tenslotte zijn er nog een tweetal hoofdstukken gewijd aan de onderwerpen duurzaamheid (hoofdstuk 5) en inkoop (hoofdstuk 6).

2. Terugblik 2013

Wat is er het afgelopen jaar allemaal gedaan?

2.1. Wegen

Doordat de aanbesteding van het groot onderhoud aan wegen een maand later dan gepland plaatsvond zijn de laatste onderhoudsactiviteiten eind november afgerond. In het kader van groot onderhoud is aan ca. 22.000 m² asfaltverharding en ca. 20.000 m² elementenverharding onderhoud uitgevoerd. Daarnaast heeft het Serviceburo ook nog 1.462 m² elementenverharding hersteld.

Ondanks de redelijk strenge winter viel de winterschade dit jaar mee. De meeste winterschade deed zich voor op wegen die al in het onderhoudsplan waren opgenomen. Enkele kleinere schades zijn in het klein onderhoud hersteld door het Serviceburo.

In het voorjaar zijn de asfaltwegen geïnspecteerd. De inspectieresultaten zijn gebruikt voor het opstellen van dit uitvoeringsplan, maar voor het opstellen van een meerjarige onderhoudsplanning. Het proces van wegbeheer is doorgelicht en aangepast op de actuele wensen met betrekking tot het doelmatig en efficiënt wegonderhoud. Daarbij is ervoor gekozen om de inspecties van wegen van het voorjaar naar de herfst te verplaatsen. De inspecties van elementenverharding zijn daarom in november uitgevoerd. De jaarlijkse beheercyclus is in een beheerkalender geplaatst. De mutaties in het wegenareaal vanuit wegonderhoud en uitgevoerde projecten zijn verwerkt in het beheerpakket GBI.

Voor het aanleggen en onderhouden van kabels en leidingen zijn de nutsbedrijven een vergunning van de gemeente nodig. De coördinator wegen behandelt de aanvragen voor een vergunning. Dit jaar zijn er 96 vergunningen verleend.

Ter verbetering van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor gehandicapten zijn in overleg met de Gehandicaptenraad Steenwijkerland 26 knelpunten opgelost. Voorbeelden zijn verbeteringen in de directe omgeving van Zonniewiede in Giethoorn en het plaatselijk verbreden van een voetpad langs de Kloosterweg in Sint Jansklooster. Daarnaast zijn in de wijken Oostermeenthe en Oostwijken in Steenwijk invalidenopritjes aangelegd en aangepast aan de hiervoor geldende eisen.

Door het Serviceburo is in het voorjaar met lokale ondernemers de schade aan de bermsten hersteld. In totaal heeft het civielteam 431 meldingen over de openbare ruimte afgewerkt die betrekking hebben op het product wegen.

Naast de inspecties van wegen en de meldingen openbare ruimte via internet en klantencontactcentrum wordt het rendement van onze beheerstaken ook getoetst door een panel van schouwers. De scores van deze burgerschouw voldoen aan het basisniveau.

2.2. Openbare verlichting

In 2013 is onderhoud aan de lichtmasten uitgevoerd. De beheergegevens van de lichtmasten in de onderhoudsportal zijn geactualiseerd. Daarbij is de positie van alle lichtmasten digitaal op kaart vastgelegd.

Het masterplan openbaar licht is uitgewerkt en zal begin 2014 aan de raad worden aangeboden. In het kader van het 'over de gemeentegrenzen heen kijken' is samen met de gemeente Meppel een meerjarig onderhoudsbestek voor 2014-2017 opgesteld. Deze zal in februari 2014 worden aanbesteed.

2.3. Verkeer

Verkeers- en verkeersveiligheidsplan

In het kader van het verkeer- en veiligheidsplan zijn in 2013 de volgende onderzoeken en projecten uitgevoerd:

- Het project Herstel cultuurhistorische kwaliteit Blokzijl is afgerond. Vanaf 2013 is het in het vaarseizoen (1 april tot 1 oktober) verboden te parkeren rond de havenkolk. Ondanks de bezwaren die tegen het instellen van het parkeerverbod waren ingediend blijkt de overlast van dit verbod mee te vallen. In de Brouwerstraat is een lengtebeperking ingesteld.
- Samen met de bewoners van de Klosse is een plan voor herinrichting van de verkeersongevallenlocatie Bramen/Gasthuisdijk opgesteld en uitgevoerd.
- Er is een ontwerp uitgewerkt voor de herinrichting van de kruising Gasthuislaan-Zuidveenseweg.

Verkeersveiligheid

Gebiedsgerichte aanpak

Uit informatie in de dorpsplannen en de knelpunten die door de Plaatselijke Belangen en de Wijkverenigingen in het kader van het verkeersplan zijn aangegeven, zijn knelpunten geïnventariseerd en beoordeeld. Na communicatie met de PBW's zijn verschillende maatregelen uitgevoerd in het gebied. In 2013 zijn de volgende gebieden bekeken: Blankenham en Kuinre, Giethoorn en Dwarsgracht, Oostermeenthe, Woldmeenthe en Nieuwe Gagels. Daarnaast zijn in 2013 de maatregelen uit de gebiedsgerichte aanpak van 2012 uitgevoerd. Een greep uit de maatregelen:

Uitvoering maatregelen gebiedsgerichte aanpak 2012:

- De kruising Driftlakenseweg-Nieuwe Dijk in Wanneperveen is aangepast aan de eisen van duurzaam veilig. De middengeleider is verwijderd en de voorrangregeling is opgeheven. Het kruisingsvlak is verkleind.
- Herinrichting kruising Tukseweg-Pasmanweg in Tuk: het kruispunt is overzichtelijk gemaakt door de asverspringsing op het kruispunt te verwijderen en er zijn busvriendelijke drempels aangebracht om de snelheid terug te brengen.
- Herinrichting kruising Veneweg-Lozedijk in Wanneperveen: instellen rechtsvoorrang wat landelijk gebruikelijk is op kruispunten binnen de 30km-zone en dit benadrukken door op het kruispunt een afwijkende kleur bestrating toe te passen.
- Herinrichting 30km-grenzen op de Burg. G.W. Stroinkweg in Onna en Zuidveen: benadrukken van de 30km-zones op deze route.

Uitvoering maatregelen gebiedsgerichte aanpak 2013:

- Aanleg plateaus op de Punterweg in Kuinre, ter hoogte van de komgrens en ter hoogte van de voetgangersoversteek halverwege de Punterweg. Deze maatregelen zijn genomen, omdat het verkeer over het algemeen veel te hard over de Punterweg rijdt.
- Verduidelijking 30km-poorten op de Middenweg/Gagelsweg in de wijk Woldmeenthe. De huidige 30km-bebording valt minimaal op. Er worden portaalborden geplaatst aan beide kanten van de weg om de weggebruiker duidelijker te wijzen op de maximumsnelheid van 30 km/uur.

Actieplan verkeersveiligheid

Samen met de VVN-afdeling Steenwijkerland, Timpaan Welzijn en de RSOB zijn diverse verkeerseducatieprojecten uitgevoerd. Enkele voorbeelden zijn de verkeerseexamens, het project ANWB-Streetwise en de Dode Hoek projecten voor basisscholen.

Verkeersveiligheid in de schoolomgeving

Dit jaar zou de pilot met De Kolkribbe en de Sint Clemensschool geëvalueerd worden en worden voorgelegd aan het college van B&W. De scholen hebben input geleverd voor de evaluatie en kort samengevat waren de scholen positief over de pilot. Het is niet gelukt om de evaluatie aan het college voor te leggen. Dit jaar zijn geen maatregelen uitgevoerd. Wel is er contact geweest met twee scholen in Vollenhove, namelijk Het Kompas en de Sint Martinusschool. Aan hen is voorgelegd

om mee te werken aan het project. Op dit moment bekijken deze scholen wat zij zullen gaan doen om de verkeersveiligheid rondom de school te verbeteren. Dit is een voorwaarde van het project, voordat de gemeente investeringen doet in de infrastructuur.

Fiets

Het fietsplan Steenwijkerland is vastgesteld. Onderdeel van dit plan is een lijst met maatregelen die in de komende jaren in uitvoering gebracht gaat worden.

In het kader van de verschillende ILG-convenanten was 2013 cruciaal. Einddatum voor de ILG projecten was 31 december 2013. Dit jaar zijn de laatste fietspaden uit de ILG-convenanten uitgevoerd: fietspad Steenwijk-Meppel, fietspad Noordwal Vollenhove, fietspad Vloddervaart en fietspad Roekebosch (incl. fietsbrug).

In de landinrichting Noord West Overijssel zijn aansluitend op de uitvoering van de inrichtingsplannen Wetering Oost en -West de fietspaden Wetering Oost /Scheerwolderweg (incl. fietsbrug) aangelegd. Voor alle fietspaden geldt dat deze mede mogelijk zijn gemaakt door een bijdrage van de provincie Overijssel.

Parkeren

In Belt-Schutsloot is een parkeervoorziening aangelegd voor 52 auto's. Op 18 oktober heeft gedeputeerde Hester Maij de toeristische parkeervoorzieningen in Belt Schutsloot die in de afgelopen jaren zijn aangelegd feestelijk in gebruik genomen. In Giethoorn is de camperplaats opgewaarderd en is de parkeervoorziening langs de Vosjacht verbeterd.

Openbaar vervoer

Bij de haltes die in 2012 naar de Veneweg te Sint Jansklooster zijn verplaatst is de stallingmogelijkheid voor fietsen uitgebreid.

2.4. Water en kunstwerken

Het afgelopen jaar zijn er weer vele grote en kleine onderhoudsmaatregelen uitgevoerd aan de kunstwerken, waterwegen, havens, recreatieve voorzieningen en stedelijk water. Ook zijn door de hele gemeente onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd aan (afwaterings)sloten en waterpartijen in stedelijk gebied. Hierna volgt een opsomming van de belangrijkste uitgevoerde maatregelen:

- Onderhoud vaarwegen en watergangen Noord-West Overijssel, samenwerkingsproject gemeente Steenwijkerland, waterschap Reest & Wieden en de provincie Overijssel.
- Vervangen beschoeiing Bovenboerseweg Wanneperveen fase 1.
- Baggeren en vervangen beschoeiing Vollenhove fase 1.
- Onderzoek en rapportages voor onderhoud en reparaties aan de Kooibrug.
- Onderhoud- en herstelmaatregelen uitgevoerd aan de Matenbrug in Blokzijl.
- Groot onderhoud landhoofden brug Belterweg Belt-Schutsloot.
- Renovatie brug De Bramen.
- Vervanging diverse bruggen en vonders in Giethoorn.
- Groot onderhoud camperplaats Giethoorn.
- Nieuw winterpontje in de vaart voor voet-veerverbinding Jonen.
- Onderhoud- en conserveringswerkzaamheden aan diverse bruggen in Kalenberg.
- Kleine reparaties aan bruggen en vonders.
- Vervangen van beschoeiing op diverse locaties in het kader van regulier onderhoud.
- Reguliere onderhoudsmaatregelen voor de jachthavens.

Buiten de bovengenoemde geplande werkzaamheden zijn ook ad hoc maatregelen uitgevoerd. Het betreft hier voornamelijk noodreparaties aan kunstwerken en beschoeiingen. Deze maatregelen zijn bijna niet te voorzien omdat de schades vaak worden veroorzaakt door aanrijding van het betreffende object (mechanische schade). Ook komt het regelmatig voor dat de oorzaak van de schade zich vaak onder water bevindt en moeilijk zichtbaar is. Dit gebeurt voornamelijk bij beschoeiingen en landhoofden met als gevolg een verzakking van de grond.

2.5. Openbaar groen

In 2013 is de stationsomgeving in Steenwijk heringericht waarbij nadrukkelijk aandacht is geweest voor groen en ruimtelijke kwaliteit. Bomen, gras en beplanting zorgen voor verbinding en zorgen voor een aantrekkelijk verblijfs- en verbindingsgebied. Ook bij de inrichting van de omgeving, rondom de sporthal De Waterwijk, is er aandacht voor het groen. Met bomen, struiken en gazon wordt de Waterwijk verbonden met het aangrenzende Slingerbos. Het gebouw is daardoor opgenomen in een parkachtige setting. Bijkomend voordeel is dat het Slingerbos toegankelijker is geworden. Zichtlijnen zijn hersteld en enkele nieuwe zichtlijnen zijn aangebracht waardoor het park ruimer oogt en transparanter is geworden.

Naast het groen dat is aangebracht als onderdeel van grotere projecten in onze gemeente is er ook aandacht geweest voor het groen in kernen en wijken. Het Meerjarenprogramma groen is volop in uitvoering. In 2013 is het groen in Blankenham en Ossenzijl gerenoveerd en is het Sasplein en de Pampus te Kuinre heringericht. Ook zijn in samenwerking met de bewoners van Wanneperveen en Giethoorn-zuid renovatieplannen ontwikkeld voor de renovatie van het groen in deze kernen. De uitvoering van deze plannen is in december 2013 gestart en zal naar verwachting begin 2014 worden afgerond. Voor Giethoorn-noord wordt er momenteel gewerkt een renovatieplan voor het groen. Dit plan zal in samenspraak met de inwoners van Giethoorn worden opgesteld en in het voorjaar van 2014 worden uitgevoerd.

2.6. Speelvoorzieningen

Op het Akkerplein en de Wiende in Steenwijk en de Omloop in Sint-Jansklooster zijn nieuwe speelplaatsen ontwikkeld waarbij vooral het groen zorgt voor een prettige en uitnodigende speelplek. Tevens is er gewerkt een meerjaren onderhoudsprogramma voor alle speeltoestellen in de gemeente Steenwijkerland. Dit meerjaren onderhoudsplan wordt in 2014 aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.

In het kader van de matrix dorpsplannen zijn projecten in De Beitel (Steenwijk) en Vollenhovev gerealiseerd. Verder zijn er plannen gemaakt voor Scheerwolde, Zuidveen, Wanneperveen en Oldemarkt.

2.7. Riolering

In 2013 zijn nieuwe riolen aangelegd, onderzoeken opgestart en afgerond en ook maatregelen uitgevoerd. Deze resultaten hebben mede de input geleverd voor het operationele plan 2014. Hieronder wordt de stand van zaken m.b.t. de activiteiten 2013 weergegeven (per 1-12-2013).

Inventarisatie

- Rioolbeheerdata zijn verder geactualiseerd.
- Op diverse locaties zijn riolen geïnspecteerd.
- De volgende software-applicaties zijn geupdate ; H2GO, GBI, HydroNET, Riobase en de WION-app.

Planvorming

- In 2013 zijn de parameters in het rioolbeheerpakket aangepast. Het betreft parameters voor het bepalen van vervangings- en onderhoudsmaatregelen in het kader van het vastgestelde risicogebaseerd rioolbeheer en levensduur verlenging.
- In 2013 is het Waterakkoord tussen de gemeente en het Waterschap Reest en Wieden ondertekend.
- In 2013 zijn rioolplannen opgesteld voor Kuinre, Steenwijkerwold, Eesveen en Blokzijl.

Maatregelen (onderhoud stedelijk water)

- Het baggeren Paddepoel uitgevoerd.
- Verbeteren waterhuishouding Vollenhove Zuid fase 1
- Maaien en onderhouden sloten en vijvers
- Baggeren stedelijk water

Onderhoud Riolering

- De onderhoudsplannen voor randvoorzieningen, lamellenfilters/zandfilters, zinkers, drainage en voor persleidingen zijn geactualiseerd (bijgesteld naar jaarlijks en 2-jaarlijks onderhoud).
- Het onderhoudscontract voor het machinaal reinigen van kolken is met 2 jaar verlengd.
- Er zijn onderhoudsprotocollen opgesteld voor 'meten doorlatendheid wadi's' en voor 'het beproeven van diepte-infiltratie-units'.
- Uitvoering deelrenovaties (reparaties) riolering heeft plaatsgevonden.
- Het frezen van wortels uit rioolstrengen heeft plaatsgevonden.
- Reparatie van ca. 40 rioolaansluitleidingen.
- Het project '0-meting gemalen' is uitgevoerd conform de hiervoor geldende richtlijnen.
- Reinigen en inspecteren en onderhouden van minigemalen en rioolgemalen.
- Inspecteren en reinigen en onderhouden van hoofdriolering.

Investerings Riolering – terugblik

- Riolering Steenwijk, J.v.Riebeeckstraat, fase 3.
- Ombouwen diverse minigemalen naar hoofdgemalen.
- Renovatie rioolgemalen Nieuwe Gagels II en Onna.
- Riolering Vollenhove, Voorpoort ; Clarenberglaan, Doelenstraat en Molenberg (Bijdrage REO).
- Riolering Scheerwolde, vervanging en revitaliseren openbare ruimte (IVOR-project) fase 1.
- Riolering Tuk, Tukseweg, vervangen riolering en herinrichten openbare ruimte (IVOR-project).
- Riolering Wanneperveen Veneweg, relinen riolering.
- Riolering Steenwijk, Rozenstraat, vervangen riolering aanleg gescheiden stelsel (bijdrage REO).
- Riolering Oldemarkt omgeving dienstencentrum (IVOR-project) fase 1.
- Vervangen 88 minigemalen.
- Vervangen telemetrie gemalen.

Aandachtspunten

Projecten uit eerder opgestelde uitvoeringsplannen die zijn voorbereid in 2013 maar in 2014 uitgevoerd zullen worden zijn:

- Riolering Scheerwolde, vervanging riolering en revitaliseren openbare ruimte (IVOR-project) fase 2.
- Riolering Oldemarkt, vervanging en aanleg gescheiden rioolstelsel omgeving dienstencentrum (IVOR-project) fase 2.
- Riolering Vollenhove Voorpoort; vervanging riolering Groenestraat (bijdrage REO).
- Riolering Blokzijl, vervanging riolering Groenestraat.
- Riolering Vollenhove, vervangen en aanleg gescheiden riolering Canneveltstaat (bijdrage REO herinrichtingsproject).
- Riolering Giethoorn, Kerkweg vervangen en aanleg gescheiden riolering (IVOR project).
- Riolering Willemsoord, Steenwijkerweg (relinen).
- Aanpassen rioolgemaal Tuk, aansluiten op het noordelijk persriool.
- Vervangen minigemalen (ombouwen naar rioolgemalen).
- Verbeteren waterhuishouding Vollenhove Zuid fase 2.

Orzaken van het niet uitvoeren van bovenstaande projecten in 2013 zijn de lange voorbereidingstijden door overleg met derden, het integraal benaderen van projecten (IVOR), de relatief lange inspraak- en aanbestedingstrajecten, het ontbreken van zakelijk rechten en de beschikbare capaciteit om alle maatregelen en investeringen te realiseren in 2013. Projecten hebben hierdoor vaak een langere doorloop dan één planjaar, waardoor projecten vaak in het planjaar worden voorbereid en in het volgende planjaar pas in uitvoering komen.

3. Ambities

Wat zijn onze ambities en waarop zijn de keuzes voor het beheer en onderhoud gebaseerd?

3.1. Wegen

Beleidsdocumenten

Voor onze wegen, voet- en fietspaden zijn de kwaliteitsniveaus vastgelegd in de volgende beleidsdocumenten:

- Onderhoudsbeleidsplan wegen 2005-2008, gemeente Steenwijkerland 2004.
- Integrale visie openbare ruimte, gemeente Steenwijkerland 2007.
- Kwaliteitshandboek openbare ruimte, gemeente Steenwijkerland 2011.

Daarnaast wordt bij het opstellen van plannen gebruik gemaakt van de Leidraad Openbare Ruimte Steenwijkerland, waarin technische wensen m.b.t. de inrichting van de openbare ruimte zijn opgenomen.

Algemeen kwaliteitsniveau

Voor het op verantwoorde wijze beheren en onderhouden van de gemeentelijke wegeninfrastructuur is in 2004 het Onderhoudsbeleidsplan wegen 2005-2008 vastgesteld. Hierbij is gekozen voor de beleidsrichting 'Houden wat je hebt + beleidskeuzes', waarbij het kwaliteitsniveau van 2004 voor verhardingen gehandhaafd blijft. Voor fietspaden is een veilig & duurzaam kwaliteitsniveau (= comfortabel) het uitgangspunt.

Uitgaande van een levensduur van een wegconstructie van 60 jaar zien we dat de meeste van onze wegen al aardig op leeftijd raken. Om de financiële risico's van deze ouderdom inzichtelijk te krijgen hebben we te weinig aan de visuele inspecties van het wegdek. Hiervoor zijn ook meetgegevens van de wegconstructie benodigd. Dit jaar wordt hiermee een aanvang gemaakt.

Maatregelkeuze en prioritering

Het uitgangspunt van de jaarlijkse uitvoeringsplannen is om de wegen die er het slechtst aan toe zijn als eerste aan te pakken. Om de voor het onderhoud van gemeentelijke infrastructuur beschikbare middelen optimaal te kunnen inzetten dient de onderhoudstoestand van de verschillende wegen, voet- en fietspaden gewogen te worden. Ieder jaar vindt er een inspectie plaats van de gemeentelijke wegen (m.u.v. halfverharde wegen en zandwegen). Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de wegbeheerssystematiek van het CROW. Iedere weg wordt minimaal eens per twee jaar geïnspecteerd waarbij de wegen worden beoordeeld op verschillende schadebeelden. De inspectiegegevens worden met het geautomatiseerde wegbeheerpakket vertaald naar benodigde maatregelen. Het beschikbare bedrag is de afgelopen jaren het uitgangspunt geweest voor wat wel en niet aangepakt kon worden. Op basis van de waardering bij de maatgevende schadebeelden worden prioriteiten gesteld. Op deze wijze wordt een onderhoudsprogramma voor de komende jaren opgesteld. Bij onvoldoende budget worden er wegen doorgeschoven naar het volgende jaar. De (meerjaren) onderhoudslijst die daarmee wordt gegenereerd wordt getoetst aan alle plannen binnen de openbare ruimte die een relatie kunnen hebben met het uitvoeren van de opgenomen onderhoudswerkzaamheden. Waar mogelijk worden werkzaamheden op elkaar afgestemd of gecombineerd. In het laatste geval kunnen de geraamde onderhoudskosten worden aangewend als dekking in het betreffende project.

Om aan een duurzaam en veilig kwaliteitsniveau voor fietspaden invulling te geven kent het wegbeheerpakket aan de vrij liggende fietspaden een hogere prioriteit toe. Dit betekent dat deze paden in verhouding zwaarder worden gewogen en eerder voor onderhoud in aanmerking komen.

Bermen

Naar aanleiding van eigen waarnemingen of meldingen uit het MOR-systeem worden de bermten opnieuw geprofileerd door het Serviceburo, met een beperkte inzet van derden. Binnen het budget voor bermverharding wordt gewerkt met het werkprotocol uit de evaluatie van de proef met

bermverhardingen uit 2011. In de komende jaren willen we het inzicht in structureel slechte bermen verbeteren.

Belijning

Bij het aanbrengen van belijning wordt gewerkt met de CROW-richtlijn Basiskennmerken Wegontwerp. Jaarlijks wordt de kwaliteit van de belijning op de wegen beoordeeld. Op basis van deze inspectie worden de maatregelen voor het lopende jaar gepland.

Gehandicaptenraad Steenwijkerland

De Gehandicaptenraad Steenwijkerland brengt gevraagd en ongevraagd advies uit over de gebruikskwaliteit van onze openbare ruimte vanuit de invalshoek van mindervaliden. Hierbij gaat het om mensen met een (permanent) functieverlies en/of ernstige functiebeperking. Zij toetst de openbare ruimte aan de hand van de richtlijnen die bijvoorbeeld zijn opgenomen in het handboek toegankelijkheid, diverse publikaties van het CROW en ontwerprichtlijnen van belangenorganisaties zoals bijvoorbeeld Viziris en Vilans. Ook bij de voorbereiding van projecten wordt gebruik gemaakt van de deskundigheid van deze vrijwilligers.

Onkruidbestrijding op verharding

Tot nu toe werd het onkruid op verharding chemisch bestreden met een middel op basis van het bestanddeel Glyphosaat. Begin 2014 wordt een nieuw onderhoudsbestek voor het bestrijden van onkruid op verharding aanbesteed. Met het ophanden zijnde verbod op toepassing van het bestanddeel Glyphosaat wordt eerst onderzocht of een ander milieuvriendelijkere manier van bestrijden kan worden toegepast.

3.2. Openbare verlichting

In het beleidsplan Openbare Verlichting: Steenwijkerland verlicht 'Helder, duurzaam maar veilig' zijn de ambities en doelstellingen op het gebied van de openbare verlichting vastgelegd. In het Masterplan Openbaar Licht zijn deze vertaald naar kansen en verbeterlagen voor de verlichting in onze gemeente. Begin 2014 wordt een vervangingsplan voor de komende jaren opgeleverd.

De ontwikkelingen in de wereld van de openbare verlichting gaan, door de introductie van LED verlichting in combinatie met slimme schakelen en dimmen, enorm snel. Dit vraagt een jaarlijkse heroverweging op gestelde keuzemogelijkheden met betrekking tot lamp en verlichtingsarmaturen.

3.3. Verkeer

Als basis voor de verkeerskundige maatregelen in het uitvoeringsplan dienen de volgende plannen:

- verkeers- en het verkeersveiligheidsplan;
- parkeerbeleidsplan binnenstad Steenwijk;
- kadernota 'Bouwen aan openbaar vervoer in de gemeente Steenwijkerland';
- fietsplan Steenwijkerland.

In het verkeers- en verkeersveiligheidsplan zijn diverse verkeersvraagstukken behandeld. In deze plannen is afgewogen aan welke onderwerpen prioriteit wordt gegeven. Dit heeft geleid tot een maatregelenpakket voor 2011 tot en met 2014.

In 2014 loopt de uitvoeringsperiode van het verkeers- en het verkeersveiligheidsplan af. In 2015 ontstaat er ruimte om een nieuwe invulling aan de verkeersbudgetten 'verkeersmaatregelen mobiliteit en infrastructuur' en 'verkeersmaatregelen verkeersplan' te geven. In 2014 zal bekeken worden waar we staan met de uitvoering van het maatregelenpakket van het verkeers- en verkeersveiligheidsplan 2010. Op basis van deze herijking, het vastgestelde fietsplan en kijkend naar het onderhoudsprogramma, zal een voorstel worden voorgelegd voor een andere invulling van de twee verkeersbudgetten (62112019 en 62112906).

Het parkeerbeleidsplan gaat in op het parkeren in en rond de binnenstad. In dit plan zijn diverse maatregelen voorgesteld als de invoering van betaald parkeren en het uitbreiden van het aantal vergunningen. In het fietsplan is inzichtelijk gemaakt waar de prioriteiten op het gebied van fietsen liggen.

3.4. Water en kunstwerken

Beleidsdocumenten

Het gewenste kwaliteitsniveau van de werken vallend onder de diverse begrotingsposten is vastgelegd in diverse beleidsnota's en plannen. De volgende beleidsnota's en plannen liggen ten grondslag aan het nagestreefde kwaliteitsniveau:

- Beleidsnota kunstwerkenbeheer, DHV 2004.
- Beleidsnota Stedelijk water, Gemeente Steenwijkerland 2003.
- Baggerplan gemeente Steenwijkerland, Niebeek milieumanagement B.V. 2004.
- Integrale visie openbare ruimte, Gemeente Steenwijkerland 2007.
- Inrichting beheer en onderhoud stedelijk water, Werkgroep Stedelijk Water.
- Samenwerking Gemeenten en Waterschap Reest en Wieden, 2012

Algemeen onderhoudsniveau

Over het algemeen wordt ingezet op een basis onderhoudsniveau waarbij de veiligheid leidend is. Onder een basis onderhoudsniveau wordt verstaan een onderhoudsniveau waarbij de veiligheid gewaarborgd is, en waarbij de bestaande onderhoudstoestand in stand wordt gehouden op een wijze waarop economische vervolgschade zoveel mogelijk wordt beperkt. Economische vervolgschade ontstaat wanneer klein onderhoud niet tijdig wordt uitgevoerd, waardoor later (veel duurder) groot onderhoud noodzakelijk is. Van dit basis onderhoudsniveau kan worden afgeweken vanuit IVOR-oogpunt (Integrale Visie Openbare Ruimte). Bij IVOR-maatregelen worden de onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd op een tijdstip waarop deze maatregelen gecombineerd kunnen worden uitgevoerd met (onderhouds-)maatregelen vanuit andere beheerdisciplines. Dit tijdstip kan vroeger of later liggen dan normaalgesproken zou volgen uit de onderhoudstoestand van een object op dat moment.

Het huidige beleid is inmiddels een aantal jaren oud en niet altijd goed afgestemd op de huidige stand van zaken en wensen. Bovendien is het beleid niet altijd volledig en duidelijk geformuleerd. De komende jaren zal daarom ook het huidige beleid tegen het licht moeten worden gehouden en moet het eventueel aangepast worden aan de huidige wensen en stand van zaken.

3.5. Openbaar groen

Beleidsdocumenten

De volgende beleidsdocumenten liggen ten grondslag aan het onderdeel openbaar groen van dit uitvoeringsplan:

- De Integrale Visie Openbare Ruimte (IVOR).
- Beleidsnota Groen.
- Meerjarenprogramma Groen (MJP Groen).
- Landschapsontwikkelingsplan (LOP).
- Kwaliteitshandboek onderhoud openbare ruimte gemeente Steenwijkerland

In 2014 ligt net als in 2013 de focus op het verbeteren van inzicht in de financiën. Dit gaan we bereiken door het aanmaken van verplichtingen op het niveau van het uitvoeringsplan en het maandelijks bijwerken van de het financiële overzicht van alle onderhoudsactiviteiten in het groen. Doel van deze actie is het op elk gewenst te beschikken over het de actuele financiële stand van zaken met betrekking tot het uitvoeringsplan groen.

De ambitie uit het MJP Groen 2011-2014 om het openbaar groen in de gehele gemeente kwalitatief te verbeteren is ook in 2014 een belangrijke ambitie. Steenwijkerwold, Willemsoord, Oldemarkt, de wijk Oostermeenthe en Giethoorn zijn in 2014 de plaatsen waar op grotere schaal zal worden ingezet op kwaliteitsverbetering van het openbaar groen.

De in 2012 opgestelde beheerplannen voor de stadsparken, buurtparken en rotondes geven sturing op de kwaliteit van het onderhoud. Deze plannen vormen de basis van de jaaropdracht voor het Serviceburo. In Vollenhove, Sint Jansklooster, Belt-Schutsloot, Blokzijl en Wanneperveen wordt de

openbare ruimte basis van een beeldbestek onderhouden. Hierbij wordt het beheer bij een aannemer weggezet, die met behulp van medewerkers van Noordwestgroep het openbaar groen onderhoud.

De gemeente Steenwijkerland houdt rekening met alle planten en dieren tijdens het uitvoeren van het onderhoud aan groen, wegen, kunstwerken, gebouwen enz. De basis voor dit zorgvuldig handelen staat beschreven in de gedragscode Flora- en faunawet. In 2014 wordt de gedragscode Flora- en Faunawet en de daarbij specifiek voor Steenwijkerland opgestelde leidraad toegepast bij alle uitgevoerde werkzaamheden in zowel in de onderhoudssfeer als bij de realisatie van nieuwe werken.

3.6. Speelvoorzieningen

Voor de speelvoorzieningen is het beleidsplan 'Plekken om mee te Spelen' opgesteld. In het Meerjarenplan Spelen is dit beleid geëvalueerd en 'verlengd' tot 2020. In 2014 wordt het meerjarenplan verder uitgewerkt en in uitvoering gebracht.

3.7. Riolering

Van beleidskader naar uitvoeringsplan

Met de invoering van de 'Wet gemeentelijke watertaken' is de zorgplicht met betrekking tot de 'watertaken' van de gemeente per 1 januari 2008 verbreed. Naast de zorgplicht voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater is de gemeente nu tevens verantwoordelijk voor de zorgplicht voor afvloeiend hemelwater en grondwater. Dit houdt in dat het takenpakket van de gemeente is uitgebreid. Deze uitbreiding is beleidsmatig opgevangen in het verbreed GRP 2009 - 2015.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het stellen van het beleidskader, het college is vervolgens verantwoordelijk voor de uitvoering van het beleidskader. De gemeenteraad heeft het vGRP inclusief middelen (personeel en financieel) vastgesteld. Door middel van het uitvoeringsplan geven wij op een doelmatige en efficiënte wijze invulling aan het gestelde beleidskader van het vGRP in de vorm van een concrete uitwerking in maatregelen.

Ambities en doelstellingen

In het vGRP zijn de ambities en doelstellingen voor de periode 2009-2015 in de vorm van beleidskaders vastgelegd. Vastlegging heeft plaatsgevonden in de vorm van een kwaliteitsprofiel (laag, basis, hoog). Allereerst is de nulsituatie (waar staan we nu?) vastgesteld en vervolgens de ambitie (waar willen we naar toe?).

Samenwerking gemeenten en waterschap Reest & Wieden

Naar aanleiding van landelijke ontwikkelingen om de watertaken doelmatiger en efficiënter uit te voeren zal ook in 2014, naast de maatregelen die bijdragen aan de invulling van de ambities en doelstellingen, de nadruk liggen op samenwerking met het waterschap en andere gemeenten. De 4 werkgroepen waarin gemeenten uit het beheersgebied van het waterschap Reest & Wieden en het Waterschap zich buigen over de thema's afvalwaterketen en stedelijk waterbeheer zullen met concrete voorstellen komen hoe doelmatiger omgegaan kan worden met riolering en het beheer en onderhoud van stedelijk water.

4. Activiteiten 2014

4.1. Integrale activiteiten

Daar waar mogelijk worden de activiteiten integraal aangepakt. Door in een vroeg stadium toekomstige maatregelen te signaleren en door intensieve samenwerking lukt het steeds beter om de verschillende werkzaamheden op elkaar af te stemmen. In 2014 zullen in ieder geval de volgende projecten vanuit een integrale invalshoek worden gerealiseerd.

Projecten die nog doorlopen vanuit 2013:

- Riolering Scheerwolde, vervanging riolering en revitaliseren openbare ruimte (IVOR-project) fase 2.
- Riolering Oldemarkt, vervanging en aanleg gescheiden rioolstelsel omgeving dienstencentrum (IVOR-project) fase 2.
- Riolering Vollenhove Voorpoort; vervanging riolering Groenstraat (bijdrage REO).
- Riolering Blokzijl, vervanging riolering Groenstraat.
- Riolering Vollenhove, vervangen en aanleg gescheiden riolering Canneveltstaat (bijdrage REO herinrichtingsproject).
- Riolering Kerkweg in Giethoorn.
- Riolering Kerkplein in Vollenhove.

Projecten die in 2014 nieuw worden gerealiseerd:

- Vollenhove, Voorpoort; fase 4 vervangen riolering.
- Steenwijk, Het Dal (Parkstraat, Aastraat en Kanaalstraat) wijkreconstructie, aanleg gescheiden rioolstelsel.
- Zuidveen, herinrichting Zuidveenseweg en Schansweg.

4.2. Wegen

Onderhoud wegen (62101010)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Groot onderhoud wegen	780,1
Belijning	25,0
Uitkeringen aansprakelijkheidstellingen	5,0
Onverharde wegen	15,0
Bermonderhoud	10,0
Bermverharding incidenteel	35,0
Onkruidbestrijding	35,0
Materialen buitendienst	60,0
Assetmanagement	40,0
Onderzoek technische kwaliteit wegen	25,0
<i>IVOR bijdragen:</i>	
Bijdrage Zuidveenseweg	120,0
Bijdrage Schansweg	200,5
Scheerwolde	90,0
Steenwijk West	40,0
Noordwal Vollenhove	36,0
Totaal	1.516,6

Aanbesteding groot onderhoud asfalt en elementen

Voor het groot onderhoud 2014, zoals opgesteld met behulp van het wegbeheerpakket is een bedrag beschikbaar van € 780.100,-. Net als vorig jaar wordt het asfaltonderhoud aanbesteed via de Economisch Meest Voordelige Inschrijving. Van de inschrijvers wordt gevraagd welke wegen uit de lijst met onderhoudswerken voor een vastgesteld bedrag kunnen worden uitgevoerd. Aan de aannemer die de meeste hoeveelheden voor het beschikbare bedrag aanbiedt kan het werk worden

gegund. Op deze wijze wordt marktwerking vertaald naar concreet werk. De onderhoudslijst is opgenomen in bijlage 1.

Voor elementenverharding dient de opgestelde onderhoudslijst (bijlage 1) als basis voor een open posten bestek. Hiermee biedt het bestek ook de mogelijkheid om marktconform en snel op meldingen te kunnen reageren.

Aanbestedingsvorm onderhoudsbestek asfaltverhardingen: nationale openbaar

Aanbestedingsvorm onderhoudsbestek elementenverhardingen: nationaal meervoudig onderhands.

Winterschade

Onlangs dat in het uitvoeringsplan onderhoudsmaatregelen aan de slechtste wegen zijn opgenomen blijkt net zoals in het afgelopen jaar, dat vorst ook schade toebrengt aan minder slechte wegen. Waar nodig worden spoedreparaties uitgevoerd en wellicht dat komend voorjaar ingrijpendere reparaties noodzakelijk zijn. In het budget wegen is geen rekening gehouden met grotere maatregelen die voortvloeien uit een strenge winter. Wanneer aan het einde van de winter mocht blijken dat aanvullende maatregelen nodig zijn, dan zullen de financiële gevolgen daarvan via de reguliere tussenrapportages kenbaar worden gemaakt.

Klein onderhoud

Meldingen vanuit het Meldingen Openbare Ruimte worden veelal uitgevoerd door het Serviceburo. Ook vervullen zij een belangrijke rol in het herstel van klein onderhoud welke bij de wegeninspecties worden geconstateerd. Materialen die hiervoor gebruikt worden komen ten laste van het budget wegen. Hiervoor is een bedrag van € 60.000,- gereserveerd.

Belijning

Voor het onderhoud aan wegmarkering is dit jaar € 25.000,- beschikbaar. In het voorjaar worden hiervoor de inspecties uitgevoerd. Binnen het beschikbare budget wordt waar mogelijk gekozen voor meer duurzame belijning. Voor zover het belijning op net onderhouden wegen betreft wordt deze meegenomen in het bestek groot onderhoud asfaltwegen. Aanbestedingsvorm belijning: nationaal meervoudig onderhands.

Onderhoud onverharde wegen

Het wegenareaal binnen de gemeente Steenwijkerland kent ca. 24 km aan semi-verharde wegen en 15 km aan onverharde wegen. Zowel vanuit de eigen schouw, de wegeninspecties als vanuit de servicelijn wordt het onderhoud van deze wegen geïnitieerd. Voor het onderhoud van halfverharde en zandwegen is een bedrag van € 15.000,- beschikbaar.

Bermonderhoud

Het Serviceburo kan voor het (her)profileren van bermen materieel van externen inhuren. Hiervoor is een bedrag van € 10.000,- gereserveerd.

Bermverharding

Voor plaatselijke gevallen waar de schade aan de berm zo groot is dat het aanbrengen van bermverharding wenselijk is, is een bedrag beschikbaar van € 35.000,-. Hierbij gaat het veelal om binnenbochten van wegen, kruispunten en bijvoorbeeld inritten van agrarische bedrijven.

Onkruidbestrijding wegen

In 2014 wordt een nieuw onderhoudscontract afgesloten. Dit betreft een contract voor het noordelijke gedeelte van de gemeente. Het bestrijden van onkruid in het zuidelijke gedeelte van de gemeente wordt opgenomen in een integraal beeldbestek voor dat gebied. Ook in het noordelijke gedeelte wordt gewerkt met een beeldbestek.

Assetmanagement

Voor het inspecteren van onze wegen, het verwerken van mutaties uit wijzigingen in de openbare ruimte en het opstellen van beleidsplannen en stedenbouwkundige adviezen wordt ondersteuning gevraagd. Hiervoor is een bedrag van € 40.000,- gereserveerd.

Onderzoek technische kwaliteit wegen

Minimaal eens per twee jaar worden de wegen geïnspecteerd op schadebeelden aan het wegdek. Dit gaat echter over de bovenkant van de verharding. Bij asfaltwegen kan de deklaag niet continu vernieuwd worden. Op een gegeven moment is de constructie aan vervanging toe. In een aantal gevallen voldoet de infrastructuur niet meer aan de huidige functionele eisen. Bij een aantal wegen lijkt de constructie niet ontworpen op het huidige gebruik. Gezien de aanlegjaren zijn een aantal wegen in onze gemeente mogelijk op middellange termijn (2020) aan vervanging toe. Om tijdig inzicht in dit vraagstuk te krijgen wordt in 2014 onderzoek gedaan naar de technische restlevensduur van de oudste wegen in onze gemeente.

Bijdragen reconstructies/rioolwerkzaamheden/IVOR

Bij het opstellen van de onderhoudsplannen wordt integraal gekeken naar de mogelijkheden om de planning van onderhoud- of vervangingswerkzaamheden van riolering, wegen, eventueel groen en kunstwerken op elkaar af te stemmen.

Daarnaast wordt vanuit IVOR breder gekeken naar geplande werkzaamheden waarbij naast onderhoud en vervanging ook gekeken wordt naar verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte. In 2014 wordt bijgedragen aan de volgende projecten:

- Herinrichting Zuidveenseweg en Schansweg
- Revitalisering Scheerwolde
- Steenwijk West.
- Herinrichting Noordwal Vollenhove

Wegen gehandicaptenbudget (62101013)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Voorzieningen minder validen	58,1

De Gehandicaptenraad Steenwijkerland meldt bij de gemeente knelpunten die worden aangetroffen in de openbare ruimte als het gaat om de toegankelijkheid en de bruikbaarheid voor mindervaliden. Daarnaast worden er bij de gemeente aanvragen gedaan voor het aanleggen voorzieningen voor minder validen (via de MOR, invalidenopritjes, en -parkeerplaatsen). Voor het uitvoeren van deze aanpassingen is een bedrag van € 58.155,- beschikbaar.

Straatmeubilair (62101090)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Straatmeubilair	24,8

Het onderhoud aan straatmeubilair wordt georganiseerd door het Serviceburo. Voor vervanging of nieuwe plaatsing worden de kosten betaald uit het budget straatmeubilair.

Verkeersmaatregelen (62112010)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Onderhoud verkeersborden	16,8
Onderhoudscontract afsluitpalen centrum	20,0
Schoonmaken bebording (NWG)	11,0
Assetmanagement	7,5
Totaal	55,3

Voor het onderhoud aan verkeersborden wordt gebruik gemaakt van een geautomiseerd beheerpakket. Op basis van inspecties wordt een overzicht gegenereerd van vervangingen voor de komende jaren. Daarnaast worden door aanrijdingen en vandalisme schade toegebracht aan verkeers- en straatnaamborden. De uitvoering van dit onderhoud wordt door het Serviceburo gedaan. Voor het reinigen van borden wordt een beroep gedaan op de Noord West Groep. Binnen het budget worden ook de kosten voor het onderhoud aan de afsluitpalen in het centrum van Steenwijk verrekend. Voor de bedrijfszekerheid van deze palen is een onderhoudscontract afgesloten.

4.3. Openbare verlichting (62103010)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Openbare verlichting	222,5

Het onderhoud aan lampen wordt via een gebiedsgerichte aanpak gedaan. Verdeeld in een cyclus van 4 jaar worden alle lampen van de openbare verlichting vervangen. Conform het onderhoudsbestek Openbare Verlichting 2014-2017 worden de lampstoringen binnen 5 dagen na melding verholpen. Vervanging van masten of armaturen vindt hoofdzakelijk plaats in gevallen van schade of vandalisme.

4.4. Verkeer

Verkeersplannen (6211010)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Actieplan verkeersveiligheid:	
▪ Gemeentelijke bijdrage	29,9
▪ Provinciale bijdrage	61,0
Totaal	90,9

Actieplan verkeersveiligheid

In het actieplan verkeersveiligheid wordt aangegeven welke educatieve projecten worden uitgevoerd. Hierbij worden alle doelgroepen bereikt: van peuter tot de seniore weggebruiker. De uitvoering vindt plaats in nauwe samenwerking met de plaatselijke VVN-afdeling, Timpaan en het RSOB. Voor de uitvoering van een aantal projecten wordt het Serviceburo ingeschakeld. Het gaat onder andere om het plaatsen van wegafzettingen. Op 10 mei 2014 wordt samen met VVN afdeling Steenwijkerland een verkeersveiligheidsdag georganiseerd.

Voor de activiteiten uit het Actieplan Verkeersveiligheid is door de provincie Overijssel voor dit jaar een subsidie van 75% beschikbaar gesteld.

Verkeersmaatregelen verkeersplan (6211020)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Herinrichting kruising Zuidveenseweg □ Gasthuislaan:	
▪ Gemeentelijke bijdrage	50,7
▪ Provinciale bijdrage	58,8
Totaal	109,5

In 2014 wordt de verkeersongevallenlocatie Zuidveenseweg/Gasthuislaan opnieuw ingericht. Dit project wordt meegenomen in de herinrichting van de Zuidveenseweg. De provincie Overijssel draagt bij in de realisatiekosten van deze maatregel.

Uitvoering fietsplan

Het fietsplan bevat een inventarisatie van de huidige situatie, een overzicht van de wensen en de eisen die wij stellen aan het fietsnetwerk in onze gemeente en een oordeel over ons fietsnetwerk. Hierbij is een meerjarig uitvoeringsplan opgenomen. In 2014 wordt gekeken naar locaties waar de fietspaden met palen voor autoverkeer zijn afgesloten. Ten behoeve van de brede school zal een tweerichtingen fietspad worden aangelegd langs de Schansweg tussen de Vendelweg en de Gasthuislaan.

Verkeersmaatregelen mobiliteit en infrastructuur (62112012)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Gebiedsgerichte aanpak (€25.000,- voor aanpak 2013 en €12.500,- aanpak 2014)	37,5
Verplaatsen bruglichten Ossenzijl	12,5
Verkeersveiligheid in de schoolomgeving	10,0
Onderzoeken	10,0
IVOR bijdragen	10,0
Rotonde Ruxveenseweg	142,5
Totaal	222,5

Gebiedsgerichte aanpak

In 2013 is besloten om de helft van het bedrag wat voor de gebiedsgerichte aanpak is gereserveerd te besteden in 2014. Ook voor 2014 geldt dat het budget en dus de uitvoering van de maatregelen een jaar naar achter wordt doorgeschoven. In 2014 gaat het om de volgende gebieden:

- Kalenberg, Wetering, Nederland
- Willemsoord, De Pol, Baars, Witte Paarden, De Bult, Eesveen, Kallenkote
- Steenwijk: centrum, Clingenborgh, De Beitel

In 2009 heeft de herinrichting van de Hoofdstraat (tussen Schoolstraat en Opdijk) in Ossenzijl plaatsgevonden en zijn de bruglichten verplaatst. De bruglichten zijn, mede vanwege de grens van het werkgebied, ná de kruising Hoofdstraat/Opdijk geplaatst, terwijl het logischer is dat de bruglichten vóór de kruising staan. Op dit moment ervaart nog één aanwonende veel overlast van het bruglicht. Toegezegd is dat deze bruglichten worden verplaatst, meeliftend in de ontwikkeling van de gele vlek bij Ossenzijl. De planning hiervan is onzeker en omdat er ook de dringende wens is om de bushalte aan te passen (toegankelijker te maken), om die reden zal begin 2014 een voorstel aan de raad worden aangeboden.

Verkeersveiligheid in de schoolomgeving

Dit jaar wordt verkeersveiligheid in de schoolomgeving rond Het Kompas in Steenwijk en de St. Martinusschool in Vollenhove verbeterd.

Onderzoeken

Naast de concretere projecten worden bestaande verkeerssituaties gemonitord. Hiervoor wordt ondersteuning ingehuurd voor bijvoorbeeld het uitvoeren van verkeerstellingen.

IVOR bijdragen

Er wordt bijgedragen in de rioleringswerkzaamheden in de Kerkweg in Giethoorn Noord.

Kleine aanpassingen

Aan de Schansweg is groot onderhoud gepland. In de uitvoering hiervan worden de kruisingen met de Wendakker en de Gagelweg aangepast. Het gaat onder andere om de aanleg van de middengeleiders om de maximumsnelheid van 50km/uur meer te benadrukken. Verder worden de fietsvoorzieningen op de kruispunten verbeterd. Deze maatregelen zijn bij de provincie, in het kader van BDU voor subsidie (€ 75.000) aangemeld.

Rotonde Ruxveenseweg

De provincie Overijssel gaat samen met onze gemeente op de kruising van de Ruxveenseweg en de Hooidijk een rotonde aanleggen. Provincie Overijssel is opdrachtgever in dit project.

Reguliere werkzaamheden

Verkeerskundige advisering bij diverse projecten, zoals het Voorpoortgebied in Vollenhove, het Steenwijkerdiep in Steenwijk, toekomstvisie / omgevingsvisie Steenwijkerland, stadsranden Vollenhove / Blokzijl.

Parkeren Steenwijk: naar aanleiding van het raadsbesluit in het kader van de perspectiefnota 2013 om af te zien van de uitbreiding van het betaald parkeren wordt bekeken hoe de huidige parkeersituatie, zonder uitbreiding van betaald parkeren, kan worden geoptimaliseerd. Afhankelijk van de uitkomst van dit onderzoek, worden vervolgstappen genomen. Eén van de vervolgstappen die worden voorzien zijn het actualiseren van de parkeerverordening voor Steenwijk en het aanpassen van het en parkeervergunningen- en ontheffingenbeleid.

Parkeerverordening Steenwijkerland: op veel locaties in Steenwijkerland worden parkeervergunningen en ontheffingen voor parkeren verleend zonder dat daar beleid voor is opgesteld. In de praktijk functioneert het vooralsnog, maar een goede juridische basis ontbreekt. Om te zorgen voor een goede juridische basis waarop de afdeling I&O de aanvragen kan toetsen, is een parkeerverordening en een uitgewerkt beleid voor heel Steenwijkerland nodig. Giethoorn vraagt op dit onderwerp in het bijzonder aandacht: de belangen tussen de bewoners en toeristen conflicteren op verschillende locaties en binnen Giethoorn wordt verschillend omgegaan met de afgifte van parkeerplekken voor bewoners. Het is wenselijk om dit beter in beeld te brengen.

Beleid E-laadpalen + parkeerplaatsen particulier: in 2013 zijn een aantal aanvragen van particulieren binnen gekomen om een E-laadpaal aan te leggen in de openbare ruimte ten behoeve van particulier (eigen) gebruik. Om deze aanvragen te kunnen toetsen, is het wenselijk dat er criteria worden opgesteld die in beleid worden vastgelegd.

Fietspaden landinrichting Noord West Overijssel (65501904)

<i>Omschrijving</i>	<i>Gemeente (x €1000)</i>	<i>Provincie (x €1000)</i>	<i>Totaal (x €1000)</i>
Fietspaden Wetering Oost en West i.h.k.v. landinrichting	116,1	116,1	232,2

In de landinrichting Noord West Overijssel worden in aansluiting op de uitvoering van de inrichtingsplannen Wetering Oost en Wetering West van de landinrichting de fietspaden in de nieuwe natuur door de gemeente gerealiseerd. Aanleg van deze fietspaden wordt mede mogelijk gemaakt door de provincie Overijssel.

Openbaar Vervoer (62121010)

<i>Omschrijving</i>	<i>Budget (x €1000)</i>
Openbaar vervoer	10,0

De inrichting van bushaltes is een blijvend aandachtspunt. Het gaat om de stallingsmogelijkheden voor de fietsers en de kwaliteit van bestaande abri's. Begin 2014 wordt de provinciale visie op het openbaar vervoer herijkt. De gevolgen van deze herijking zijn nog niet in te schatten. De gemeente zal bij dit proces worden betrokken.

Openbaar Vervoer regiotaxi (62121013)

<i>Omschrijving</i>	<i>Budget (x €1000)</i>
Kosten regiotaxi	130,5
Inkomsten	-29,3
Totaal	101,2

Met de provincie is gesproken over verlaging van de bijdrage in de regiotaxi. Verwachting is dat de provincie hierover begin 2014 een besluit neemt en dat de bijdrage van de gemeente behoorlijk verlaagd wordt.

4.5. Water en kunstwerken

In onderstaande paragrafen wordt per begrotingspost ingegaan op de benodigde budgetten in relatie tot de benodigde onderhoudsmaatregelen.

Oeververbindingen (62104010)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Onderhoud bruggen	303,0
Pontje Jonen	25,0
Totaal	328,0

De maatregelen die uitgevoerd gaan worden aan de oeververbindingen volgen uit de jaarbegroting 2014, die deel uitmaakt van de meerjarenbegroting die is gemaakt m.b.v. het beheerpakket. De maatregelen bestaan uit reguliere maatregelen (het reguliere, cyclisch terugkerende kleine onderhoud, volgens vastgestelde onderhoudsplannen), correctieve maatregelen (ad hoc reparatie van geconstateerde, grotere gebreken), en groot onderhoud (vervangingen). In het overzicht in bijlage 2 wordt aangeven aan welke bruggen onderhoudswerkzaamheden worden uitgevoerd.

Beschoeiingen (62211010)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Beschoeiing	116,0

Ondanks het uitgevoerd onderhoud en de vervangingen van de afgelopen jaren is de kwaliteit van de beschoeiingen op veel plaatsen nog onvoldoende. De maatregelen zullen zich daarom ook in 2014 voornamelijk richten op algehele vervanging van stukken beschoeiing en het ad-hoc oplossen van onveilige situaties. In 2011 zijn alle oeverbeschermingen binnen de gehele gemeente geïnspecteerd aan de hand van een nieuw ontwikkelde inspectiemethode; de resultaten zijn gebruikt voor de uitvoeringsplannen van 2012 t/m 2014. De vervangingen worden vanwege economische voordelen zoveel mogelijk geclusterd met het geplande baggeronderhoud. De vervangingen die gecombineerd worden met het baggeronderhoud zullen worden gefinancierd uit de post 'waterwegen baggeren'. De post 'waterwegen en waterkeringen' zal worden gebruikt voor het oplossen van ad-hoc problemen en voor de verwerking van de inspecties van de waterkeringen van afgelopen jaar in het beheersysteem.

Baggeren (62211011)

Omschrijving	Budget (x €1000)
Stedelijke wateropgave Oostermeenthe (Onderzoek)	vGRP
baggeren twee watergangen Belt-Schutsloot	20,0
afkoop ontvangstplicht baggerspecie waterschap	30,0
Samenwerkingsproject gemeente, waterschap en provincie:	515,0
▪ Giethoorn, Baggeren watergangen en vervangen beschoeiing	
▪ Belt Schutsloot, Baggeren watergangen en vervangen beschoeiing	
▪ Oldemarkt, Baggeren watergangen en vervangen beschoeiing	
Diverse kernen, Baggeren diverse watergangen onvoorzien/calamiteiten	10,0
Totaal	575,0

Afgelopen jaar is in samenwerking met waterschap en provincie wederom een gezamenlijk baggerproject voorbereid waarbij voor de gemeente Steenwijkerland het gebied rondom Giethoorn, gedeelte Belt Schutsloot en Oldemarkt voor 2013-2014 op de rol staan. Hiervoor is een gezamenlijk aanbesteding gehouden. De werkzaamheden zullen in de jaren 2013-2014 buiten het vaarseizoen worden uitgevoerd.

Schouwsloten en kleine duikers (62211012)

De maatregelen betreffende het onderhoud van schouwsloten en kleine duikers hebben voornamelijk een regulier karakter. Het schouwen van de duikers gebeurt nu nog op 'ad-hoc'-basis (klachtengestuurd), maar zal in de toekomst een meer regulier karakter krijgen. Alle maatregelen zijn samengevat in onderstaande tabel.

<i>Omschrijving</i>	<i>Budget (x €1000)</i>
Schouwen/onderhoud duikers	5,0
Kosten uitdiepen sloten	5,0
Groot onderhoud sloten en duikers Steenwijkerweg Willemsoord	vGRP
Maaibestek schouwsloten/greppels	65,0
Stortkosten slootmaaisel	113,0
Maaien vijvers stedelijk water	25,0
Onvoorzien	5,0
Totaal	218,0

Jachthavens (65602010)

<i>Omschrijving</i>	<i>Budget (x €1000)</i>
Jachthavens	48,0

De reguliere maatregelen aan de jachthavens zijn ingeschat op basis van het uitgevoerde onderhoud van de afgelopen jaren, in combinatie met gegevens vanuit het beheersysteem. De correctieve maatregelen worden ingeschat op basis van in eigen beheer uitgevoerde (schouw) inspecties.

Recreatieve vijvers en voorzieningen (65602020)

<i>Omschrijving</i>	<i>Budget (x €1000)</i>
Recreatieve vijvers en voorzieningen	71,0

De kunstwerken (steigers) welke vallen onder de post recreatieve voorzieningen zijn in 2010 technisch geïnspecteerd waardoor een goed onderbouwde onderhoudsplaning is opgesteld. In bijlage 2 worden de voorgestelde maatregelen worden toegelicht.

4.6. Openbaar groen

Onderhoudscontract NWG Openbaar groen en begraafplaatsen(65601013)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Onderhoud openbaar groen Noord	NWG	Enkelvoudige aanbesteding	460,0
Pilot breed beeldbestek Zuid	Aannemer	Enkelvoudige aanbesteding	142,0
Winterwerk	NWG	Onderhandse aanbesteding	45,0
Begraven	Afdracht		30,0
Totaal			677,0

Onderhoud openbaar groen Noord

De Noord West Groep (NWG) voert in opdracht van de gemeente Steenwijkerland het onderhoud aan het openbaar groen uit. Dit onderhoud bestaat in hoofdzaak uit onkruid wieden, schoffelen, bladruimen en het opruimen van zwerfafval. Het onderhoud aan de plantsoenen wordt uitgevoerd op een basis onderhoudsniveau. Op basis van een RAW onderhoudsbestek met bijbehorende bestekstekeningen is een jaar, met optie tot verlenging, een onderhoudscontract afgesloten. Het dagelijks onderhoud van het openbaar groen in het noordelijk deel van de gemeente wordt in 2014 voor een bedrag van maximaal € 460.000,- uitgevoerd door de NWG.

Pilot breed beeldbestek Steenwijkerland zuid

In 2014 wordt een pilot uitgevoerd met het onderhoud van de openbare ruimte in Steenwijkerland 'Zuid'. Het onderhoud wordt uitgevoerd door een marktpartij die de verplichting heeft om het werk uit te voeren met medewerkers van de NoordWestGroep. In deze pilot wordt gewerkt met een integraal beeldbestek. Naast het schoonhouden van beplantingsvakken en het maaien van gazons, is hierin ook het vegen van molgoten en de onkruid bestrijding op verharding geregeld. Voor het onderhoud van de groenvoorziening is een bedrag opgenomen van € 142.000,-

Winterwerk

Jaarlijks wordt er winterwerk door de NWG verricht. Dit werk wordt tegen gereduceerd tarief uitgevoerd buiten het groeiseizoen. Het gaat hier om de periode week 50 t/m week 10 in het volgende jaar. Het werk bestaat uit snoeiwerkzaamheden, schoonmaakwerk e.d. Het betreft hier de inzet van 6.000 uur tegen een vergoeding van € 45.000,-. De uren die in het winterwerk wordt gewerkt wordt verdeeld over beide contracten.

Onderhoud openbaar groen (65601010)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Snoei plantsoenen en hagen	Serviceburo, i.s.m. aannemer	Op basis van jaaropdracht	35,0
Inboet plantsoenen	Aannemer of serviceburo	Enkelvoudige aanbesteding	25,0
Renovatie plantsoen	Aannemer of serviceburo	Enkelvoudige aanbesteding	45,0
Parels in het groen	Serviceburo	Op basis van jaaropdracht	45,0
Onderhoud Marxveld	Aannemer	Enkelvoudige aanbesteding	13,5
Bloembollen	Aannemer	Onderhandse aanbesteding	7,5
Dierenweides	Serviceburo		10,5
Blad en groenafval	Serviceburo		5,0
Meststoffen en zaden	Serviceburo		7,5
Totaal			194,0

Snoei plantsoenen en hagen

De snoei van de plantsoenen en hagen is een onderdeel van het takenpakket van het Serviceburo. Voor het efficiënt uitvoeren van deze werkzaamheden worden machines ingehuurd. De kosten voor de huur van deze machines bedragen ca. € 35.000,-. Het snoeien van de plantsoenen en de hagen is onderdeel van de jaaropdracht en is opgenomen in het onderhoudsschema in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan. De kosten voor de inhuur van genoemde machines komen ten laste van het groenbeheerbudget.

Inboet plantsoenen

Bomen en struiken leven en zijn gevoelig voor droogte, vorst, nat weer, strooizout en slechte groeiplaatsomstandigheden. Deze omstandigheden kunnen er voor zorgen dat een deel van de beplanting uitvalt, vooral jonge aanplant is onder extreme omstandigheden gevoelig voor uitval. Het vervangen van deze uitgevallen beplanting heet inboeten. Het uitvoeren van de Inboet is onderdeel van de jaaropdracht voor het Serviceburo en is opgenomen in het onderhoudsschema in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan. Voor de aanschaf van plantmateriaal is in 2014 € 25.000,- begroot.

Renovatie plantsoen

In het dagelijks onderhoud komt het voor dat de gebiedsuitvoerders beplantingsvakken tegenkomen die door slechte groeiplaatsomstandigheden, wortelonkruiden of een onlogische inrichting niet functioneren. De uitvoerder geeft deze vakken door aan de beheerder, die in samenspraak met de coördinator een renovatie voorstel maakt voor het betreffende plantvak. Naast de individuele vakken wordt er op een aantal plaatsen op grotere schaal ingegrepen. Het betreft de groenvoorziening in een hele straat, speelplaats of rond een gebouw. Deze plekken staan weergegeven in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan. Voor deze lokale renovaties is in 2014 € 45.000,- gereserveerd.

Parels in het groen

De openbare ruimte wordt op basisniveau onderhouden. In de Integrale Visie op de Openbare Ruimte (IVOR) en de Beleidsnota Groen staat dat een aantal bijzondere plaatsen een hoger onderhouds- en inrichtingsniveau hebben. Deze plekken worden ook wel Groene Parels genoemd en worden door het Serviceburo onderhouden.

De volgende plaatsen zijn binnen de groenvoorziening als Groene Parel benoemd:

- De Rotonden in gemeentelijk beheer
- Park Rams Woerthe
- Park Old Ruitenborgh
- Marxveld (wordt niet onderhouden door Serviceburo)
- De stadswallen van Steenwijk en Blokzijl
- Vijverbos (Oldemarkt)
- Slingerbos (Steenwijk)
- Het Marktplein in Oldemarkt
- De Markt (Steenwijk)
- Het Woldplein (Steenwijkerwold)
- Het Kerkplein in Vollenhove

In 2012 is gestart met het opstellen van beheerplannen voor deze Groene Parels. In 2014 gaan we verder met het opstellen van beheerplannen voor de Groene Parels. Deze beheerplannen geven de werkzaamheden en de frequentie van uitvoering van de werkzaamheden per locatie aan. Het onderhoud van de Groen Parels is onderdeel van de jaaropdracht voor het Serviceburo. Voor de aanschaf van materiaal zoals eenjarige zomerbloeiërs, materiaal voor het onderhoud aan paden, hekken en andere elementen is in 2014 € 45.000,- begroot.

Onderhoud Marxveld

Het onderhoud van park Marxveld wordt uitgevoerd door een aannemer. Het werk is aanbesteed op basis van een werkbeschrijving en gegund aan hoveniersbedrijf Van der Heuvel op basis van laagste prijs. Op basis van de geleverde prestatie en de kwaliteit van het werk de afgelopen twee jaar is besloten de onderhoudsovereenkomst voor een periode van een jaar te verlengen. De kosten voor

het onderhoud zijn in 2014 geraamd op € 13.500,- . In de loop van 2014 wordt bekeken hoe het onderhoud van deze bijzondere tuin in de toekomst georganiseerd wordt.

Bloembollen

Voor het mesten en planten van bloembollen op bijzondere plekken als entrees en dorps- en stadscentra is in 2014 een bedrag van € 5.000,- gereserveerd.

Dierenweides

In Rams Woerthe en Old Ruitenborgh bevinden zich dierenweides. De kosten voor het voer, de verzorging van de dieren, het onderhoud van de hekken en het onderhoud van het terrein zijn in 2014 geraamd op € 15.000,-.

Blad en groenafval

Jaarlijks wordt het blad van gazons verzameld en afgevoerd naar een composteerbedrijf. Ook kleine hoeveelheden groenafval worden hier aangeboden. De kosten voor het verwerken van dit materiaal bedragen ca. € 10.000,- .

Meststoffen en zaden

Om beplanting vitaal te houden is het noodzakelijk de plantvakken te bemesten. Voor de aanschaf van meststoffen en zaden is een bedrag opgenomen van € 7.500,-

De snoei van de plantsoenen en hagen is een onderdeel van het takenpakket van het Serviceburo. Voor het efficiënt uitvoeren van deze werkzaamheden worden machines ingehuurd. De kosten voor de huur van deze machines bedragen ca. € 35.000,-. Het snoeien van de plantsoenen en de hagen is onderdeel van de jaaropdracht en is opgenomen in het onderhoudsschema in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan. De kosten voor de inhuur van genoemde machines komen ten laste van het groenbeheerbudget.

Onderhoud stadswallen en geluidswallen (65601010)

<i>Omschrijving</i>	<i>Wie</i>	<i>Hoe</i>	<i>Hoeveel (x €1000)</i>
Maaien stadswallen	Aannemer	Enkelvoudig	20,0
Begrazen stadwal, geluidswal e.d.	Aannemer	Enkelvoudig onderhands	25,0
Totaal			45,0

Extensief beheerde grasvelden

Binnen de bebouwde kom wordt op een aantal plaatsen een extensief maaibeheer toegepast. Dit maaibeheer wordt uitgevoerd door het Serviceburo. Het maaibeheer richt zich op de ontwikkeling van bloemrijk grasland. De maaifrequentie ligt momenteel op 2 keer per jaar maaien en afvoeren inclusief het bijmaaien rond obstakels (paaltjes, verkeersborden, lantarenpalen, enz.). Het maaien van extensief gras is opgenomen in de jaaropdracht voor het Serviceburo, deze jaaropdracht is opgenomen in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan.

Op enkele locaties is als gevolg van het extensief maaibeheer de bodem verschaald. Daardoor groeit het gras minder snel en kan met eenmaal per jaar maaien worden volstaan. Op deze locaties wordt het gras in augustus gemaaid. Onder het extensief maaien valt ook het 3 keer per jaar maaien van de berm langs de fietspaden en het vier keer per jaar maaien van de (extensieve) hondenlosloopterreinen. De te maaien locaties worden op kaart aangegeven en beschikbaar gesteld aan het Servicebureau inclusief bijbehorende werkbeschrijving en maaifrequentie.

Maaien Stadswallen Steenwijk, Blokzijl en talud Old Ruitenborgh

Op een aantal plaatsen wordt het extensief maaien uitgevoerd door een aannemer. Het gaat hier om moeilijk bereikbare plaatsen waar niet met standaard materiaal gemaaid kan worden. Het betreft hier de volgende locaties: de stadswallen in Steenwijk en Blokzijl en het talud langs de watergang in het park Old Ruitenborgh en enkele taluds in de Groene Long. Voor het maaien van deze locaties is in 2014 een bedrag van € 20.000,- gereserveerd.

Begrazing door schapen

Op enkele plaatsen in de gemeente zijn de omstandigheden dusdanig dat het gras niet met machines is te maaien. Op deze plaatsen worden schapen ingezet om het gras kort te houden. Op de geluidswal tegen de A32 en de stadswal van Steenwijk lopen in het groeiseizoen schapen. In het Broekslagenbos, het Krullenbos en langs de waterpartijen bij de Hooidijk wordt een rondtrekkende kudde ingezet. Sinds 2009 wordt een rondtrekkende schaapskudde ingezet, die van Wolvega tot en met Meppel verschillende terreinen begraast. Het doel van dit type beheer is vershraling van de bodem, grotere variatie in de vegetatie en duurzaam groenbeheer. Daarnaast vinden veel inwoners de rondtrekkende kudde verrassend en een leuke ervaring. De kosten van het begrazen met schapen zijn in 2014 geraamd op € 25.000,-, waarvan € 15.000,- voor de rondtrekkende kudde en € 10.000,- voor de schapen op de stads- en geluidswallen.

Afdrachten en diensten derden (65601010)

<i>Omschrijving</i>	<i>Wie</i>	<i>Hoe</i>	<i>Hoeveel (x €1000)</i>
Afdracht beheerpakket	Beheerder	Afdracht	15,0
Bijdrage projecten OW	Regisseur	Afdracht	15,0
Opstellen bestek	Beheerder	Enkelvoudig onderhands	10,0
Onderhoud hekwerken, halfverharding en bijzondere elementen	Coördinator	Enkelvoudig onderhands	15,0
Onderhoud geluidswal Paddepoel	Coördinator	Afdracht aan ProRail	34,0
Totaal			89,0

Afdracht beheerpakket

Voor het onderhoud en de kosten voor licenties van het beheersysteem is een bedrag van € 15.000,- gereserveerd. Een goed beheer begint bij een goede inventarisatie. Het proces om tot een goede beheertekening is op dit moment vrij lang. Om de diverse gebruikers van up-to-date informatie te voorzien wordt in 2014 een softwarepakket en benodigde hardware aangeschaft. De kosten voor het softwarepakket incl. licentie en onderhoud bedragen € 6.250,-. De kosten voor de hardware (robuust Touchbook met gps en camera) bedragen € 3.000,-. Met deze touchbook kan in het veld de inventarisatie en naverkenning van het groenareaal worden uitgevoerd. Tevens kunnen projecten worden aangemaakt, waarin specifieke vragen kunnen worden beantwoordt. Zo wordt dit jaar geïnventariseerd welke maatregelen en frequenties de houtwallen en andere landschapselementen nodig zijn. Aan de hand van deze inventarisatie kan nauwkeurig een werkopdracht en meerjarenplanning worden gemaakt.

Bijdrage projecten OW t.b.v. groenvoorziening (IVOR)

Jaarlijks wordt er riolering vervangen en wordt er groot onderhoud uitgevoerd aan wegen. Soms is er binnen deze projecten een bijdrage vanuit groen gewenst om de groenvoorziening te renoveren of te verbeteren. Er is in 2014 € 15.000,- gereserveerd voor bijdrage aan projecten en stedenbouwkundige adviezen.

Opstellen bestekken

Voor de aanbesteding van projecten en onderhoudswerkzaamheden worden bestekken en werkbeschrijvingen opgesteld. Bestekken laten wij opstellen door een adviesbureau. De kosten voor het opstellen van bestekken zijn in 2014 geraamd op € 10.000,-

Onderhoud hekwerken, halfverharding en bijzondere elementen

In het openbaar groen staan hekwerken en bijzondere elementen ook zijn er diverse halfverharde paden die onderhouden worden door het cluster groen en spelen. De kosten voor het onderhoud van half verharde paden, hekwerken en andere bijzondere elementen zijn in 2014 geraamd op € 15.000,-.

Afdracht Prorail onderhoud geluidswal Paddenpoel

Jaarlijks wordt een bedrag afgedragen aan Prorail voor het onderhoud van de geluidschermen langs de wijk Paddenpoel te Steenwijk en Tuk. De kosten bedragen in 2014 € 34.000,-

Boombeheer (65601014)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Snoei bomen en vormbomen	Aannemer	Meervoudig onderhands	70,0
Kap en herplant bomen	Serviceburo en aannemer	Jaaropdracht	34,0
Boomveiligheidsinspecties	Serviceburo	Jaaropdracht	7,5
Eikenprocessierups	Aannemer	Enkelvoudig onderhands	17,5
Roeken	Aannemer	Enkelvoudig onderhands	2,0
Totaal			131,0

Snoeien bomen en vormbomen

Snoei bomen

In 2014 zijn 4.000 bomen opgenomen in het snoeiprogramma. Het betreft hier veiligheids-, onderhouds- en begeleidingssnoei van bomen in een laanstructuren. Voor de begeleidingssnoei, vormsnoei van bomen en het knotten van de knotbomen in Vollenhove wordt een hoogwerker ingehuurd. De veiligheids-snoei van straten en lanen in het buitengebied wordt meervoudig onderhands aanbesteed. Het specifieke snoeiwerk en de begeleidingssnoei van jonge bomen gebeurt door Serviceburo en is onderdeel van de jaaropdracht voor het Serviceburo. Deze werkzaamheden zijn opgenomen in het onderhoudsschema in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan. Het opstellen van een werkbeschrijving of bestek voor het aan te besteden snoeiwerk is een verantwoordelijkheid van het Ingenieursbureau, ook de begeleiding van dit werk wordt door het Ingenieursbureau verzorgd. De kosten voor het snoeien van de bomen is voor 2013 geraamd op € 70.000,- waarvan € 10.000,- is gereserveerd voor de inhuur van een hoogwerker en € 60.000,- voor het aan te besteden snoeiwerk.

Snoei vorm- knotbomen

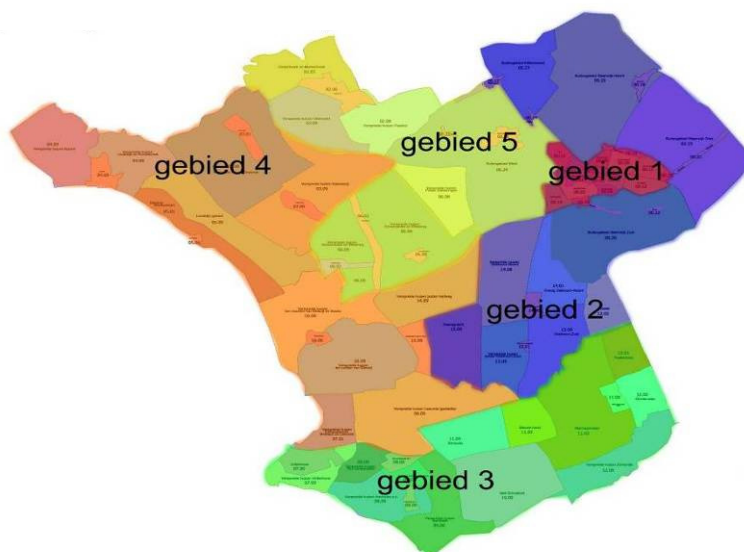
Onder de noemer vormbomen vallen alle bomen die een bijzondere snoeivorm hebben (kunst-snoeivorm die sterk afwijkt van de habitus van de boom. Onder de noemer knotbomen vallen alle bomen die knot- (knotwilg en knotlinde) en leibomen (leilinde en dakplatanen) zijn. Deze bomen worden in vorm gehouden door snoei. Het betreft in 2014 de snoei van 50 vormbomen en circa 650 knotbomen verdeeld over de gehele gemeente. Dit snoeiwerk wordt door het Serviceburo uitgevoerd en is onderdeel van de jaaropdracht. Deze werkzaamheden zijn opgenomen in het onderhoudsschema in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan. Voor inhuur van materiaal voor het uitvoeren van deze snoeiwerkzaamheden is € 5.000,- geraamd.

Kap en herplant bomen

Tijdens de boominspectie van 2013 is gebleken dat 50 bomen ernstige gebreken vertonen. De veiligheid van deze bomen kan niet langer worden gegarandeerd. Voor deze bomen wordt een kapaanvraag ingediend. Iedere boom die de gemeente Steenwijkerland kapt wordt herplant, bij voorkeur op dezelfde plek. In enkele uitzonderlijke gevallen is herplant op dezelfde plek niet mogelijk, in deze gevallen wordt een andere geschikte groeiplaats gezocht. Het kappen van de bomen wordt door het is een onderdeel van de jaaropdracht aan het Serviceburo. Op plaatsen waar bomen met specifiek materieel moeten worden verwijderd, hiervoor wordt een werkschrijving of een bestek opgesteld door het Ingenieursbureau. Het doorspitten en graven van de plantgaten wordt uitbesteed. Het herplanten en de nazorg van 100 bomen wordt door het Serviceburo uitgevoerd en is onderdeel van de jaaropdracht aan het Serviceburo. Het aanbesteden van de graafwerkzaamheden en de inkoop van de bomen is een verantwoordelijkheid van het Ingenieursbureau. De kosten voor kap en herplant van de bomen zijn geraamd op € 32.750,- waarvan € 5.250,- voor het graven en spitten van de plantgaten en € 27.500,- voor het inkopen en planten van bomen.

Boomveiligheidsinspectie (VTA 2014)

Elke boom wordt eens in de vijf jaar gecontroleerd op vitaliteit, conditie en stabiliteit. Daarbij is de gemeente ingedeeld in vijf deelgebieden. Op onderstaande afbeelding staan de vijf deelgebieden weergegeven. Bomen waarbij een verminderde conditie (stabiliteit en vitaliteit) wordt geconstateerd, worden aangemerkt als bomen met verhoogde zorgplicht (risicobomen). Deze risicobomen worden jaarlijks geïnspecteerd.

Inspectiegebieden bomen Steenwijkerland

In 2014 worden alle gemeentelijk beheerde bomen in gebied 4 geïnspecteerd, zie bovenstaande afbeelding. De kosten voor het softwarepakket voor het uitvoeren van deze inspectie incl. licentie en onderhoud bedragen € 800,-. De boominspectie wordt voorbereid door het ingenieursbureau, de uitvoering wordt verzorgd door het Serviceburo. Soms vraagt een situatie om nader onderzoek met specialistische apparatuur. Voor het uitvoeren van nader onderzoek door externen is er in 2014 een bedrag van € 7.500,- geraamd. Binnen dit bedrag zijn ook de licentiekosten (omgevingsvergunning) voor de kapaanvragen opgenomen. Het uitvoeren van de jaarlijkse boominspectie is onderdeel van de jaaropdracht Serviceburo.

Overlastbeheersing eikenprocessierupsen

Als beheerder van de openbare ruimte, is de gemeente verantwoordelijk voor de aanpak van overlast van de eikenprocessierups (epr), daarbij hoort o.a. het waarschuwen van het publiek. Wettelijk gezien is er geen verplichting om de rups te bestrijden. Toch is het, gezien de ernstige klachten en overlast die de epr kan veroorzaken, van belang de epr te bestrijden. Daarbij wordt vooral ingezet op druk bezochte plaatsen de z.g.n. risicolocaties. De kosten voor het bestrijden van de eikenprocessierups zijn in 2014 geraamd op € 17.500,-.

Gezien de stevige groei van het aantal rupsen in de afgelopen jaren is het niet uit te sluiten dat ook dit jaar het aantal risicolocaties toeneemt en de kosten voor bestrijding van de rups verder oplopen. Het signaleren en inventariseren van de epr wordt na aanleiding van een mor-melding als in opdracht van het Ingenieursbureau door het Serviceburo uitgevoerd. Dit is een onderdeel van de jaaropdracht 2014 en is opgenomen in het boomonderhoud en inspectie Serviceburo in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan.

Aanpak roekenoverlast

Vorig jaar is gestart met een nieuwe aanpak roekenoverlast. Dit houdt in dat alleen nog maar preventief wordt verontrust. Dit betekent dat in december-januari alle nesten op overlast- en gedooglocaties eenmalig worden verwijderd. Gedurende de rest van het roekenseizoen wordt geen actie ondernomen. Meldingen die bij de Servicelijn binnen komen, worden genoteerd en deze locaties worden in de winter meegenomen in het verwijderen van de nesten. Ook wordt ingezet op het 'roekvriendelijk' maken van bijvoorbeeld het Broekslagenbos (als overloopgebied van beheerlocatie Rams Woerthe).

Voor het eenmalig en preventief verwijderen van nesten op de overlast- en gedooglocaties wordt 80 uur begroot. Ook de inzet van de beheerder wordt lager, de verwachting is dat deze nog 40 uur aan de roeken besteedt. De kosten voor het gebruik van de hoogwerker is geraamd op € 2.000 per jaar.

Kwaliteitsverbetering openbaar groen (65601907)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Investering kwaliteitsverbetering groen	Diverse aannemers	Onderhandse aanbesteding	250,0

In het MJP Groen wordt de gemeente Steenwijkerland verdeeld in drie deelgebieden. In 2013 zijn de renovaties van het openbaar groen in Vollenhove, Blokzijl, Sint Jansklooster, Blankenham, Wanneperveen, Ossenzijl en Kuinre afgerond. In 2014 wordt het openbaar groen in de kernen Oldemarkt, Willemsoord, de Oostermeente en Steenwijkerwold, Belt-Schutsloot, Giethoorn, Dwarsgracht, Kalenberg en Scheerwolde gerenoveerd. Daarbij is er speciale aandacht voor vitale beheerbare groenvoorziening, landschappelijke inpassing en verbetering van entrees en representatieve plekken. De grootste renovatieopgaven liggen dit jaar in de Oostermeente, Oldemarkt en Steenwijkerwold.

Bermenonderhoud (65601012)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Maaien bermen	Van Duren	Europese aanbesteding	164,4

In 2012 is het maaien van de bermen aanbesteed voor een periode van drie jaar. Het maaibestek voor de bermen en sloten is gegund aan van Duren Groenvoorziening te Apeldoorn op basis van laagste prijs. Het betreft hier het maaien van 237 ha berm. Het maaibestek voor de bermen bestaat uit twee percelen. Een perceel bevat alle bermen die worden geklepeld (bermen op veen- en kleigrond). Het ander perceel bevat de bermen op de hogere zandgronden, deze bermen worden conform de methode maaien en afvoeren gemaaid. Bij het maaien en afvoeren wordt het gemaaide gras verzameld en afgevoerd. De kosten voor het maaien van de bermen worden in 2014 geraamd op € 164.432,- In 2015 moet het maaien van bermen weer worden aanbesteed. De werkwijze en de organisatie van het maaien wordt in 2014 geëvalueerd; dat de basis vormt voor het volgende bestek.

Landschapsonderhoud (65501010)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Overlast planten of dieren	Serviceburo	jaaropdracht	2,5
Landschapsonderhoud	Aannemer	Meervoudig onderhands	7,6
KNNV-Noordwesthoek en IVN Noord West Overijssel	Natuurverenigingen	Bijdrage	0,8
Natuurwerkdag, Dag van het park en de Boomfeestdag	OW		3,5
Bijzondere plant- en diersoorten	Onderzoeksbureau	Enkelvoudig onderhands	2,0
Totaal			16,4

(Over)last van planten of dieren

In onze gemeentelijke bermen en groenvoorzieningen groeien planten die schade of overlast kunnen veroorzaken. Jacobskruiskruid, de ambrosia plant en Japanse Duizendknoop zijn enkele van deze soorten. Momenteel is de overlast beperkt. Om te voorkomen dat er daadwerkelijk op grootte schaal overlast gaat ontstaan volgen we de verspreiding en de meldingen over deze soorten. Voor het oplossen van optreden overlast is een bedrag van € 2.500,- geraamd. Werkzaamheden m.b.t. de bestrijding van deze planten worden in (eerste instantie) uitgevoerd door het Serviceburo en zijn onderdeel van de jaaropdracht aan het Serviceburo in bijlage 5 van dit uitvoeringsplan.

Landschapsonderhoud

Steenwijkerland is rijk aan houtwallen, bosjes en singels. Deze landschapselementen hebben periodiek onderhoud nodig. Elk jaar wordt een deel van de wallen, bosjes en singels in gesnoeid en waar nodig van nieuwe aanplant voorzien. De kosten voor het onderhoud van houtwallen, bosjes en singels in gemeentelijk beheer zijn in 2014 geraamd op € 7.603,-

KNNV-Noordwesthoek en IVN Noord West Overijssel

De gemeente Steenwijkerland ondersteunt activiteiten van natuurwerkgroepen binnen de grenzen van de gemeente. Ieder jaar ontvangen de KNNV-Noordwesthoek en IVN Noord West Overijssel een bijdrage voor het organiseren van excursies, lezingen en andere educatieve activiteiten. In 2014 is een bedrag van € 750,- gereserveerd voor het ondersteunen van activiteiten op het gebied van natuur en milieueducatie.

Natuurwerkdag, Dag van het park en de Boomfeestdag

Naast deze bijdrage participeert de gemeente in de natuurwerkdag, Dag van het park en de Boomfeestdag. De gemeente ondersteunt deze activiteiten door deze financieel te steunen, te organiseren of te begeleiden. Voor de begeleiding van de Natuurwerkdag, Dag van het park en de Boomfeestdag wordt iedere jaar een beroep gedaan op het Serviceburo. De ondersteuning van deze activiteiten behoort tot de jaaropdracht voor het Serviceburo. Het betreft hier de inzet van twee mensen voor de duur van een dag per evenement. In totaal een inzet van 48 uur op jaarbasis. De organisatie en coördinatie van deze dagen ligt bij het Ingenieursbureau. Voor het organiseren van genoemde activiteiten is in 2014 een bedrag van € 3.500,- gereserveerd.

Bijzondere plant- en diersoorten

Binnen de gemeente Steenwijkerland bevinden zich kwetsbare en bijzondere plant- en diersoorten, waaronder enkele Rode Lijst soorten. Bij het beheer van de gemeentelijke groenvoorzieningen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met deze soorten. Bij het vermoeden van voorkomen van een bijzondere soort wordt, indien nodig, onderzoek verricht. Dit onderzoek richt zich op het voorkomen van de betreffende soort en de mogelijkheden het leefgebied van de betreffende soort te behouden en waar mogelijk te verbeteren. Voor het doen van onderzoek en het treffen van maatregelen ter verbetering van het leefgebied is in 2014 een bedrag van € 2.500,- geraamd.

Landschapontwikkeling (65501013)

<i>Omschrijving</i>	<i>Wie</i>	<i>Hoe</i>	<i>Hoeveel (x €1000)</i>
Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering landschap	Aannemer	Meervoudig onderhandse aanbesteding	9,5

Bij het vaststellen van het landschapontwikkelingsplan (LOP) is er een budget vrijgemaakt voor het onderhouden en verbeteren van het landschap. Het kan hier om zowel gemeentelijke als particuliere initiatieven gaan. Voorbeelden zijn het vervangen van coniferen en naaldbomen door streekeigen beplanting. Ook het onderhouden van landschapselementen (of relicten daarvan) binnen de bebouwde kom vallen onder dit budget. Voor landschappelijke inpassing en behoud van kwaliteit van het landschap is in 2014 een bedrag van € 9.505,- gereserveerd.

4-7. Speelvoorzieningen (65803010)

De gemeente Steenwijkerland beheert circa 1000 speeltoestellen. Speeltoestellen moeten regelmatig worden geïnspecteerd om de veiligheid er van te kunnen garanderen. Naast inspectie is het onderhoud van de toestellen belangrijk voor het veilig houden van de toestellen. Speeltoestellen hebben bij benadering een economische levensduur van 15 jaar in de openbare ruimte en 10 jaar op de open schoolpleinen. Ieder jaar wordt een deel van de speeltoestellen in Steenwijkerland vervangen. Dit gebeurt op basis van leeftijd en conditie van het toestel. De komende jaren is het aantal vervangingen minimaal om vanaf 2018 een groot aantal toestellen te moeten vervangen. Om deze piek op te vangen is met behulp van het beheersysteem inzichtelijk gemaakt wat de te verwachten kosten zijn. Hoe met de grote aantallen vervangingen in de toekomst wordt omgegaan is in het

Meerjarenplan Spelen uiteen gezet. Het resterend budget wordt gestort in een onderhoudsvoorziening om de tekorten van o.a. 2018 en 2023 op te vangen.

In 2014 worden 14 toestellen op schoolpleinen en in de openbare ruimte vervangen. De nieuwe toestellen worden uitgezocht bij één van de vier leveranciers waarmee de gemeente Steenwijkerland per 1 januari 2012 een raamovereenkomst heeft afgesloten. Het onderhouden, vervangen en inspecteren van de speeltoestellen is een onderdeel van de jaaropdracht voor het Serviceburo.

<i>Omschrijving</i>	<i>Wie</i>	<i>Hoe</i>	<i>Hoeveel</i> <i>(x €1000)</i>
Inspecties en gegevensbeheer	Serviceburo	Jaaropdracht	12,0
Vervanging speeltoestellen	Aannemers	Raamcontract	31,0
Onderhoud speeltoestellen	Serviceburo	Jaaropdracht	60,0
Onderhoud valondergronden	Serviceburo	Jaaropdracht	30,0
Algemene kosten			4,0
Input Voorzieningen Meerjarenplan Spelen			55,0
Bijdrage voor initiatieven			40,0
Totaal			232,0

Inspecties en gegevensbeheer

De speeltoestellen in de gemeente Steenwijkerland worden iedere maand visueel gecontroleerd. Daarnaast worden de toestellen een keer per jaar uitgebreide technisch geïnspecteerd door een extern bedrijf. Daarnaast zijn er kosten voor het onderhoud van het beheersysteem, waarin de inspectiegegevens van de speeltoestellen worden geregistreerd en beheerd. De kosten voor het jaarlijks inspecteren van de toestellen en het onderhouden van het beheersysteem zijn in 2014 geraamd op € 12.000,-

Vervanging speeltoestellen

De vervanging van speeltoestellen wordt bepaald op basis van leeftijd en inspectiegegevens. In 2014 worden 14 toestellen vervangen. Voor de vervanging van speeltoestellen is een bedrag van € 31.000,- gereserveerd.

Onderhoud speeltoestellen

Om de toestellen in onze gemeente schoon, heel en veilig te houden worden toestellen geïnspecteerd en onderhouden en waar nodig gerepareerd. De kosten voor dit onderhoud zijn in 2014 geraamd op € 60.000,-.

Onderhoud valondergronden

De ondergronden van speelvoorzieningen bestaan uit verschillende materialen zoals zand, gazon, rubber gietvloeren en rubbertegels. Deze ondergronden moeten worden onderhouden (schoonmaken, aanvullen en repareren). De kosten voor het onderhouden van de speelondergronden zijn in 2014 geraamd op € 30.000,-

Algemene kosten spelen

Onder algemene kosten vallen de kosten voor: zaalhuur, koffie en thee, bloemen, leges KLIC meldingen, leges vergunningaanvragen, enz. Voor dit soort algemene kosten is een bedrag van € 4.000,- gereserveerd.

Bijdrage voor initiatieven

Vanuit diverse werkgroepen en wijkverenigingen zijn er jaarlijks initiatieven om speelplaatsen in de buurt een impuls te geven. De bestaande toestellen voldoen aan veiligheidsnormen en zijn ook nog niet afgeschreven. Vaak is de speelwaarde wel minimaal en vraagt de jeugd om een impuls. Om initiatieven in de buurt te kunnen ondersteunen is er structureel een bedrag van € 40.000,- beschikbaar. Voorwaarde voor een bijdrage is cofinanciering van de initiatiefnemers.

4.8. Sportvelden (65311010)

Er zijn vijftien accommodaties in de gemeente waar 19 verenigingen zich vermaken met atletiek, voetballen, korfballen en hockeyen. Op de complexen liggen een totaal van 30 wedstrijd velden, 5 kunstgras en 12 trainingsvelden. Het onderhoud van de sportvelden vraagt specifieke maatregelen en technieken. De werkzaamheden worden veelal door lokale aannemers uitgevoerd. Een grote rol is voor Noordwestgroep, die de velden maaien, bezanden en bemesten.

<i>Omschrijving</i>	<i>Wie</i>	<i>Hoe</i>	<i>Hoeveel (x €1000)</i>
Onderhoudscontract NWG	NoordWestGroep	Meerjarencontract	111,1
Veldenbeheer	Aannemers	Enkelvoudige uitnodiging	125,0
Werkzaamheden algemeen	Serviceburo	Jaaropdracht	5,9
Bemesting en bestrijding			45,0
Hekwerken en ballenvangers			7,5
Beregening en afwatering			7,5
Verlichting en installatie			7,0
Totaal			309,0

Onderhoudscontract Noordwestgroep

Voor het maaien van de sportvelden, trainingsvelden en het overig gras op de sportaccommodaties is een contract gesloten met de Noordwestgroep. Dit contract loopt van 2011 tot en met 2014 en hiervoor is jaarlijks een bedrag begroot van € 111.079,32

Veldenbeheer

Naast het maaien van velden zijn er diverse onderhoudsmaatregelen nodig om de velden in conditie te houden. Vertidrainen, bezanden, kriebeleggen zijn maatregelen die door (lokale) aannemers worden uitgevoerd. Op sportvelden zijn plekken die zeer intensief gebruikt worden. Deze plekken worden in het zomerperiode opgeknapt door de plekken af te schrapen en aan te vullen met speciale grond en daarna in te zaaien. Voor het beheer van de velden is een bedrag begroot van € 125.000,-

Werkzaamheden algemeen

Op de sportaccommodaties worden naast het veldbeheer en het grasmaaien ook werkzaamheden aan beplantingen en verhardingen uitgevoerd. De werkzaamheden worden zoveel mogelijk door het Serviceburo uitgevoerd, met aanvulling van lokale aannemers. Voor deze werkzaamheden is een bedrag beschikbaar van € 5.900,-.

Bemesting en bestrijding

Om de grasmat in optimale conditie te houden is het van belang een goede bemesting toe te passen. Afgelopen jaren hebben we enkele malen te maken gehad met ritnaalden en emelten. Deze dieren vreten de wortels van het gras op, waardoor het veld onbespeelbaar wordt. Om dit te voorkomen wordt ongedierte bestreden. Voor de meststoffen en de bestrijding van ongedierte is € 45.000,- begroot.

Hekwerken en ballenvangers

Rondom de speelvelden en achter de doelen van voetbalvelden staan hekwerken en ballenvangers. Jaarlijks worden kleine reparaties uitgevoerd om deze hekwerken in goede staat te houden. De totale kosten bedragen ca € 7.500,- per jaar.

Beregening en afwatering

Het weer in Nederland is wisselvallig. Zo is het in de zomer periode noodzakelijk velden te beregenen vanwege droogte. Naast droge komen er ook erg natte periodes voor. In periodes met veel regen is het van belang het water snel van de velden af te voeren. De drainage onder de velden zorgt hiervoor. Naast water komt er ook vuil in de drains, dat zorgt voor een slechte water afvoer. Daarom wordt periodiek een aantal leidingen schoongespoeld. De kosten voor een optimale waterhuishouding zijn begroot op € 7.500,-.

Verlichting en installatie

Het sportseizoen vind veelal plaats in de donkere helft van het jaar. De verlichting zorgt ervoor dat ook in de avonduren van de velden gebruik gemaakt kan worden. Het vervangen van kapotte lampen en het optimaal houden van de elektrische voorzieningen is begroot op € 7.000,-.

4.9. Riolering - aanleg

De aanleg van arealen in de planperiode vindt plaats onder auspiciën van de gemeente. Deze werken worden na afronding overgedragen aan het cluster water en riolering. Het moment van beheer en onderhoud gaat op dat ogenblik in. Logischerwijs zijn de overgedragen werken van dusdanige kwaliteit dat er in de lopende planperiode weinig tot geen onderhoud nodig is.

4.10. Riolering - onderzoek

Onderzoeken worden uitgevoerd om te beoordelen waar en op welke manier verbeteringen kunnen worden doorgevoerd om de gemeentelijke taak kwalitatief naar een hoger niveau te tillen. In het onderzoeksprogramma beschrijven wij de te verrichten onderzoeksactiviteiten in het kader van de uitvoering van het verbrede GRP. Wij sluiten aan op de indeling van de NPR3220/NEN3398.

De volgende indeling wordt gehanteerd:

- inventarisatie;
- inspectie;
- berekenen;
- planvorming;

Inventarisatie (67221015)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Actuele beheerdata	beheerder	Enkelvoudig onderhands	31,6

Vanuit dit budget worden de mutatiwerkzaamheden bekostigd voor het rioolbeheerpakket GBI en voor het rioolbeheerpakket H2GO e.e.a. conform wettelijke afspraken (Wet WION / KLO).

Inspectie (67221015)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Jaarlijkse inspectie vrijverval riolering	Beheerder (en coördinator)	Meervoudig onderhands	31,4

Om ervoor te zorgen dat het stelsel kwalitatief gezien blijft doen wat het moet doen worden er jaarlijks rioolinspecties uitgevoerd. De resultaten van de inspecties worden afgezet tegen de vastgestelde ambitie in het vGRP. De inspecties worden uitgevoerd conform de daarvoor geldende uitvoeringseisen (NEN-normen) door rioolinspectie-bedrijven.

Berekeningen (67221012)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Berekeningen	Specialist	Enkelvoudig onderhands	15,6

Om effecten van ontwikkelingen in de openbare ruimte te beoordelen, is het noodzakelijk om het functioneren van het rioolsysteem te toetsen. Op ad hoc basis worden hiervoor opdrachten bij derden weggezet.

Planvorming (67221013, -016, -018)

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Uitvoeringsplan	Regisseur	Enkelvoudig onderhands	15,2
Rioleringsplannen	Specialist	Meervoudig onderhands	57,9
Operationaliseren waterplan	Regisseur	Enkelvoudig onderhands	13,4
Onderzoeken foutieve aansluitingen	Beheerder	Enkelvoudig onderhands	40,4
Aanpak wateroverlast	Specialist	Enkelvoudig onderhands	30,0
Opstellen grondwaterbeheerplan	Beheerder	Enkelvoudig onderhands	2,5
Onderzoek water op straat	Beheerder	Enkelvoudig onderhands	2,5
Overige werkzaamheden	Regisseur	Enkelvoudig onderhands	20,5
Totaal			182,4

Uitvoeringsplan (67221013/34348/72206)

In het operationele plan wordt weergegeven wanneer wij welke maatregelen gaan uitvoeren om de kaderstelling te realiseren. Het operationele plan is daarmee een doorvertaling van de kaderstelling in het vGRP en garandeert een zorgvuldige invulling van het beleid.

Het cluster Water en riolering stelt jaarlijks een uitvoeringsplan op met behulp van de gegevens uit het beheerpakket. In dit plan wordt tevens een doorkijk gegeven tot 2016 met als doel een afstemming in het kader van de IVOR mogelijk te maken. Hiervoor wordt ondersteuning gevraagd bij derden.

Verbrede rioleringsplannen (67221016/34348/72207)

De gemeente is opgedeeld in 21 rioleringsbemaling-gebieden. Tot het einde van de planperiode 2009-2015 van het verbrede gemeentelijke rioleringsplan dienen nog 6 verbrede rioolplannen opgesteld te worden om zo voor de gehele gemeente een actueel beeld te krijgen in de drie gemeentelijke zorgplichten. In de periode 2014, 2015 worden voor de volgende kernen rioolplannen opgesteld ; Belt-Schutsloot, Ossenzijl, Scheerwolde, Steenwijk, Willemsoord en het Zuidelijk Persriool. Daarnaast worden van dit budget onderzoeken bekostigd die in het kader van het Bestuursakkoord Water samen met het waterschap en haar 'inliggende' gemeenten uitgevoerd worden.

Operationaliseren waterplan (67221013/34348/72208)

In het waterplan zijn acties opgenomen die bijdragen aan een zorgvuldige invulling van het vGRP. Dit deel betreft de verbreding ten opzichte van het traditionele GRP en betreft een nieuw onderdeel. Veel van deze acties worden 'behandeld' in werkgroep Stedelijk Water. Deze werkgroep die bestaat uit de gemeenten binnen het beheersgebied van het waterschap Reest en Weden en het waterschap. In overleg met de betrokken instanties worden deze acties vóór 2015 uitgevoerd, al dan niet met de hulp van externe partijen.

Onderzoek foutieve aansluitingen (67221018/34348/72209)

Onderzoek naar foutieve aansluitingen is nodig op basis van klachten van burgers, storingen van gemalen of monitorgegevens. Foutieve aansluitingen leiden namelijk tot kwaliteitsverlies van het totale rioleringsstelsel. Op basis van klachten en in overleg met de technische dienst is bepaald op welke locaties in 2014 onderzoeken zullen plaatsvinden.

Aanpak wateroverlast vanuit waterplan (67221016/34348/72211)

Bij klachten en meldingen over het buiten de oevers treden van oppervlaktewater onderzoekt de specialist water en riolering, in overleg met het waterschap, de oorzaak hiervan en de mogelijk te nemen maatregelen voor het oplossen van deze situaties. Van dit budget wordt op ad-hoc basis een adviseur ingehuurd voor de complexere vraagstukken.

Opstellen grondwaterbeheerplan (67221018/34348/72212)

Een foutieve grondwaterstand leidt tot problemen. Structurele gevolgen komen aan het licht door klachten of de verbrede rioolplannen. Bij het optreden structurele nadelige gevolgen voor de eigenaar van de grond (bewoner, ondernemer) wordt er een onderzoek ingesteld door de specialist en de beheerder water en riolering naar het verhelpen van de gevolgen, al dan niet samen met de eigenaar van de bestemde grond. Van dit budget wordt op ad-hoc basis een adviseur ingehuurd voor de complexere vraagstukken.

Onderzoek water op straat situaties (67221018/34348/72213)

Water op straat betekent dat er elders in het systeem iets aan de hand is. Klachten en meldingen over water op straat worden onderzocht door de specialist water en riolering. Op basis van dit onderzoek, al dan niet door derden, wordt de oorzaak vastgesteld, alsmede de te nemen maatregelen.

Overig (67221013/34348/72214)

Dit budget is bestemd voor onvoorziene zaken met een stringent karakter die (dus) snel en adequaat opgepakt dienen te worden en verdere maatregelen die bijdragen aan een duurzaam en solide rioolsysteem.

4.11. Riolering - maatregelen

Reinigen en onderhouden zijn belangrijke activiteiten ten aanzien van de continuïteit van het systeem en het gebruik van water en watergangen. Elk obstakel of elke schade kan namelijk al van invloed zijn op de werking. Als het systeem niet meer goed werkt, ontstaan er klachten over bijvoorbeeld stank of water op straat en op termijn ondervinden de gebruikers structurele nadelige gevolgen. Om dit te voorkomen en de kwaliteit van het systeem te waarborgen, dient het stelsel te worden gereinigd en worden schades hersteld. In de vorige paragraaf zijn alle onderzoeken benoemd om inzichtelijk te krijgen waar schades zijn en waar gereinigd moet worden. In deze paragraaf worden vervolgens de eigenlijke onderhoudsmaatregelen benoemd.

Waterwegen en waterkeringen (62211010)

<i>Omschrijving</i>	<i>Wie</i>	<i>Hoe</i>	<i>Hoeveel (x €1000)</i>
Baggeren watergangen	Beheerder	Openbare aanbesteding	575,0
Onderhoud oeverbescherming	Beheerder	Openbare aanbesteding	104,0
Maaien en onderhouden sloten	Beheerder	Meervoudig onderhands	104,0
Totaal			783,0

Baggeren watergangen (62211010/34334/22101)

In 2014 zullen baggerwerkzaamheden uitgevoerd worden in de kernen Giethoorn, Belt Schutsloot en Oldemarkt. Verder wordt gestart met de planvoorbereiding voor de baggerwerkzaamheden in de Oostermeenthe. De werkzaamheden zullen buiten het vaarseizoen worden uitgevoerd (uiteraard alleen als deze relatie er is).

Onderhoud oeverbeschermingen (62211010/34334/22102)

Om de watergangen op hun plaats te houden en om daarbij te voorkomen dat er schade ontstaat aan b.v. aangrenzende wegen en de bodem van de watergang heeft de gemeente de oevers beschermd. De te nemen maatregelen voor 2014 door derden staan beschreven in paragraaf 4.5.

Maaien en onderhouden sloten (62211010/34334/22103)

Teneinde de berging en afvoer van sloten te kunnen garanderen vindt jaarlijks onderhoud door derden plaats aan de sloten en wadi's. Naast het maaien dienen de sloten op diepte gehouden te worden. Ook wadi's worden onderhouden vanuit dit budget (zie ook paragraaf 4.5)

Reiniging en onderhoudswerkzaamheden(67221014, 62101070)

Voor het efficiënt uitvoeren van de gemeentelijke watertaken levert lokale gebieds- en organisatiekennis op onderdelen een duidelijke meerwaarde op. Zo wordt het regulier klein onderhoud aan de voorzieningen volledig zelfstandig uitgevoerd door het Serviceburo. Jaarlijks planmatig onderhoud wordt uitbesteed aan gespecialiseerde bedrijven.

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Vegen	Beheerder	Bijdrage	10,2
Reinigen en herstellen straatkolken, lijnafwatering en lamellenfiltes	Beheerder	Meerjarencontract	57,1
Reinigen vrij verval riolering, drainage en infiltratiesystemen	Beheerder	Meervoudig onderhands	41,6
Obstakels/wortels verwijderen en inlaten herstellen	Beheerder	Meervoudig onderhands	25,3
Onderhoud gemalen	Beheerder	Meervoudig onderhands	73,6
Onderhoud minigemalen en persleidingen	Beheerder	Meervoudig onderhands	100,0
Onderhoud randvoorzieningen	Beheerder	Meerjarencontract	7,5
Onderhoud overstorten	Beheerder	Enkelvoudig onderhands	10,4
Onderhoud zinkers	Beheerder	Meerjarencontract	7,5
Repareren vrijerval riolering; hoofdriool	Beheerder	Meervoudig onderhands	100,0
Repareren vrijerval riolering; aansluitleidingen	Beheerder	Meerjarencontract	60,0
Analyseren waterpeil	Beheerder	Enkelvoudig onderhands	26,0
Onderhoudsabonnementen	Beheerder	Abonnement	25,0
Beheerpakket	Beheerder	Abonnement	5,0
IBA's en Helofytenfilters	Beheerder	Bijdrage aan waterschap	5,0
Totaal			554,0

Vegen (62101070/34334.)

Vanuit het budget voor het rioolonderhoud wordt een bedrag gedaan van 50% voor de kosten van het vegen van de wegen.

Het reinigen en herstellen van straatkolken, lijnafwatering en lamellenfilters (67221014/34348/72215)

Als de kolken niet goed functioneren, ontstaat er water op straat bij hevige regenval. De gemeente heeft daarom de zorgplicht voor een goede ontvangst en afvoer van regenwater.

De bijna 16.000 kolken en 30 andere ontvangstconstructies worden periodiek door derden gereinigd om een goede doorgang en afvloeiing van het water te waarborgen. Eventuele gebreken worden verholpen door Servicebureau. Lamellenfilters worden (al naar gelang de vuillast) 2 of 4 maal per jaar gereinigd.

Reinigen vrij vervalriolering, drainage en infiltratiesystemen (67221014/34348/72216)

Net als de kolken vergt een goed functionerend rioolstelsel een periodieke reiniging om een optimale afvoer van afvalwater en regenwater te waarborgen. Dit budget voorziet in de onderhoudskosten door derden voor zowel de periodieke als de ad hoc werkzaamheden. Reiniging geschiedt op basis van leeftijd, klachten en visuele inspectie.

Obstakels/wortels verwijderen en inlaten herstellen (67221014/34348/72217)

Wortels kunnen de doorgang van een rioolbuis blokkeren of belemmeren. Ook schades aan inlaten beïnvloeden de werking negatief. Om de zorgplichten doelmatig in te vullen, is het noodzakelijk deelreparaties aan de riolering uit te (laten) voeren om een goed werkend riool te waarborgen. Het uit laten voeren door derden van deelreparaties op deze ingrijpmaatstaven verlengt de restlevensduur van een riool aanzienlijk.

Onderhoud gemalen (67221014/34348/72218)

De gemeente Steenwijkerland 144 gemalen. Deze gemalen worden jaarlijks geïnspecteerd en gereinigd door derden. Het verhelpen van storingen en het verrichten van klein onderhoud gebeurt in eerste instantie door het servicebureau. Het jaarlijks planmatig onderhoud wordt uitbesteed. Storingen, inspecties, reparaties, vervangingen en toestandsaspecten van de gemalen worden vastgelegd in het onderhoudsmanagementsysteem (OMS/ H2gO, een module van het beheerpakket).

Onderhoud minigemalen en persleidingen (67221014/34348/72219)

De gemeente Steenwijkerland heeft 1.222 minigemalen en ca. 250 km persleidingen in bezit. Het onderhoud (reinen + inspectie) zal in 2014 deels uitgevoerd worden door het servicebureau (de lastig bereikbare locaties) en deels worden uitbesteed. De kwetsbare persleidingen worden jaarlijks gereinigd door een hierin gespecialiseerd bedrijf, deels jaarlijks en deels 2-jaarlijks. Het verhelpen van storingen en het verrichten van klein onderhoud gebeurt in eerste instantie door het servicebureau. Investerings (vervangingen) worden "op de markt gezet". Storingen, inspecties, reparaties, vervangingen en toestandsaspecten van de gemalen worden vastgelegd in het onderhoudsmanagementsysteem (OMS/H2gO, een module van het beheerpakket).

Onderhoud randvoorzieningen (67221014/34348/72220)

Een randvoorziening (bergbezinkbassin) is een leiding of reservoir waarin het water tijdelijk wordt opgevangen. Hierdoor wordt de vuillast bij overstorten verminderd. In de gemeente zijn 13 randvoorzieningen aanwezig. Ook deze randvoorzieningen moeten schoon en vrij van obstakels zijn om een goede werking te garanderen.

De randvoorzieningen worden daarom jaarlijks door derden gereinigd en geïnspecteerd. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform het hiervoor opgestelde onderhoudsplan en de gegevens worden geborgd in H2GO.

Onderhoud overstorten (67221014/34348/72221)

De overstorten vervullen een belangrijke rol bij de uitvoering van de zorgplichten. Zij zorgen voor de afvoer van het overtollige water. Van alle overstorten hebben 25 een sensor die registreert of er afvalwater geloosd wordt op het oppervlaktewater. Voor een goede registratie dienen de sensoren regelmatig onderhouden te worden en indien noodzakelijk vervangen. Jaarlijks worden alle overstortlocaties beoordeeld door een medewerker van het cluster water en riolering conform het hiervoor opgestelde onderhoudsplan waarbij gekeken wordt naar alle relevante zaken teneinde een goede werking te kunnen waarborgen.

Onderhoud zinkers (67221014/34348/72222)

Een zinker is een onderdeel van de riolering, dat lager ligt dan de riolering zelf, bijvoorbeeld om onder een watergang door te gaan. Een zinker is dus onderhoudsgevoelig. Het jaarlijks controleren en onderhouden door derden van de zinkers is gewenst om een goede werking te garanderen. De werkzaamheden worden uitgevoerd conform het hiervoor opgestelde onderhoudsplan.

Repareren vrij vervalriolering ; hoofdriolering (67221014/34348/72225)

Steenwijkerland heeft 350 kilometer hoofdriolering (verzamelriolen)
Overlast veroorzaakt in deze riolen bestaat vaak uit stanklachten, verstoppingen of wateroverlast. Teneinde een goede afvoer te kunnen waarborgen worden deelreparaties uitgevoerd. Hiermee wordt tevens veelal de restlevensduur van het riool geborgd of verlengd.

Repareren vrij vervalriolering ; aansluitleidingen (67221014/34348/72231)

Steenwijkerland heeft naast 350 kilometer hoofdriolering (verzamelriolen) ook ± 75 kilometer aan zogenaamde aansluitleidingen. Deze leidingen lopen van de erfgrans tot aan hoofdriool en zorgen voor de afvoer vanaf het punt van de eigendomsgrens.

Overlast veroorzaakt door deze aansluitleidingen bestaan vaak uit stankklachten, verstopping of wateroverlast. Uit dit budget worden de ad hoc maatregelen betaald, veelal voortvloeiend uit klachten, die niet door het servicebureau afgehandeld kunnen worden. In 2012 is nieuw materiaal aangeschaft (camera, spuitkop) voor het servicebureau.

Nader onderzoek uit inspecties: analyseren waterpeil (67221014/34348/72226)

De geconstateerde gebreken rond waterpeil verschillen vaak onderling van aard, oorzaak en samenstelling. Om op een efficiënte manier deze gebreken te verhelpen, is een nader onderzoek waterpeil (licht en ernstig) uit rioolinspecties veelal gewenst. Van dit budget wordt op ad-hoc basis een adviseur ingehuurd voor de complexere vraagstukken.

Onderhoudsabonnementen (67221014/34338/72228)

De gemeente heeft verschillende onderhoudsabonnementen waarvoor jaarlijks betaald wordt. Deze onderhoudsabonnementen zijn er voor; Stichting Klic, WIONservices-server, telemetrie (H2gO)-server, Riobase-server en de HydroNET-server.

Beheerpakket (67221014/34338/72229)

Het beheren en garanderen van de zorgplichten vraagt softwarematige ondersteuning om ervoor te zorgen dat het efficiënt en doelmatig uitgevoerd wordt. Alle beheergegevens zijn ondergebracht in de daarvoor bestemde beheerpakketten o.a. het rioolbeheerpakket (GBI) en het onderhoudsmanagementsysteem (OMS H2gO). Hiermee zijn alle relevante gegevens op een uniforme wijze opgeslagen en digitaal te raadplegen. Uit het beheersysteem worden gegevens gegenereerd voor o.a. beleidsbeslissingen, uitvoeringstaken en onderhoudsplannen. Er is een budget gelabeld voor jaarlijks onderhoud en updates van de beheersoftware.

IBA's en helofytenfilters (67221014/34338/72230)

IBA's en helofytenfilters zijn geplaatst(in het buitengebied) waar percelen niet op de reguliere riolering aangesloten konden worden. Deze installaties scheiden vuil water van schoonwater(dat op het oppervlaktewater geloosd mag worden). Om de werking van deze installaties te garanderen, hebben deze onderhoud nodig. De 44 IBA's/helofytenfilters van de gemeente worden onderhouden (middels een contract) door het waterschap Reest & Wieden.

Investerings 2014

Investerings zijn nodig om situaties te verbeteren en een bijdrage te leveren aan schoner water, minder overlast door water op straat en een kwalitatief beter functionerend stelsel. Enerzijds worden met de investeringen de kwaliteit van het systeem verbeterd, anderzijds wordt het systeem vergroot. De redenen voor de investeringen vloeien voort uit de resultaten van de onderzoeken, genoemd in paragraaf 4.10.

Omschrijving	Wie	Hoe	Hoeveel (x €1000)
Wateroverlast vanuit oppervlaktewater: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Steenwijk 2014 ; Groot Verlaat ▪ Steenwijk 2014 ; Het Dal (rwa) 	Specialist	Onderhandse aanbesteding	200,0
Maatregelen waterplan 2014: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Steenwijk ; stadsgrachten 	Specialist	Onderhandse aanbesteding	100,0
Vervangen vrijverval riool (reeds aangevraagde investeringen) <ul style="list-style-type: none"> ▪ Scheerwolde, fase 2 ▪ Oldemarkt, fase 2 ▪ Willemsoord, Steenwijkerweg ▪ Blokzijl, Groenestraat ▪ Giethoorn, Kerkweg ▪ Vollenhove, Groenstraat ▪ Vollenhove Canneveltstraat ▪ Gemaal Tukseweg ▪ Vervangen minigemalen ▪ Vollenhove, Kerkplein 	Cluster Water en Riolering	Openbare of onderhandse aanbestedingen	1.080,0 1.502,0 117,0 255,0 254,0 296,0 143,0 132,0 575,0 35,0
Vervangen vrijverval riool planjaar 2014 (nieuwe investeringen): <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vollenhove, Voorpoort fase 4 ▪ Steenwijk, Het Dal ▪ Vollenhove, Kerkplein e.o. ▪ Zuidveen, Zuidveenseweg ▪ Vervangen (mini-)gemalen Electrisch ▪ Vervangen randvoorzieningen / optimaliseren gemalen 	Cluster Water en Riolering Bijdrage REO Bijdrage REO Extra bijdrage Bijdrage project	Openbare of onderhandse aanbestedingen	286,2 297,1 40,0 231,7 431,1 130,5 189,4

Wateroverlast vanuit oppervlaktewater (stedelijke wateropgave)

In 2014 zullen maatregelen worden getroffen om de wateroverlast in Groot Verlaat (Steenwijk) tegen te gaan en zal er een regenwaterriool worden gelegd (in combi met riool vervangen) in Het Dal in Steenwijk.

Maatregelen waterplan

In 2014 wordt het geld besteed aan verbetermaatregelen waterhuishouding stadsgrachten Steenwijk.

Vervanging vrijverval riool aangevraagd in eerdere uitvoeringsplannen

In eerdere uitvoeringsplannen riolering zijn diverse vervangingsmaatregelen riolering aangevraagd welke (integraal-) zijn voorbereid. Het betreffen de volgende rioolprojecten:

- Scheerwolde fase 2(77220209):
Op diverse locaties zal riolering worden vervangen en/of regenwaterriolering worden aangelegd. Deze werkzaamheden zullen integraal worden opgepakt (IVOR) en afgestemd worden met ontwikkelingen in Scheerwolde (woningbouw, revitalisering etc.).
- Oldemarkt fase 2, Dienstencentrum (77220219):
Vervangen gemengd riool omgeving Burg. V. Gerrevinklaan in combi met aanleg regenwaterriolering en herinrichten omgeving. Het betreft hier een integraal (IVOR) project en is afgestemd met de werkzaamheden van woningstichting ; verbouw dienstencentrum.
- Willemsoord, Steenwijkerweg (77220223):
Betreft het relinen van gemeentelijk riool in particulier terrein.
- Blokzijl, Groenestraat (77220224):
Het vervangen van de riolering. Het betreft een IVOR project en is afgestemd met werkzaamheden van cluster bouwkunde; verbouw de Ploats.
- Giethoorn, Kerkweg (77220225):
Het vervangen riolering in combinatie met de aanleg van een regenwaterriool. Ook dit is een IVOR project waarbij de werkzaamheden zijn afgestemd met de werkzaamheden van cluster Groen en de verbouwwerkzaamheden van Wetland Wonen.
- Vollenhove, Voorpoort fase 3 (77220226)
Betreft vervangen riolering in de Groenestraat in combi met de herinrichtingswerkzaamheden die zijn geïnitieerd vanuit afdeling REO.
- Vollenhove Canneveltstraat (77220198)
Betreft vervangen en aanleg gescheiden riolering Canneveltstaat (bijdrage REO herinrichtingsproject).
- Gemaal Tukseweg (77220229)
Betreft capaciteitsvergroting van dit gemaal.
- Vervangen minigemalen (77220220)
Betreft het ombouwen van minigemalen naar hoofdgemalen.
- Vollenhove, Kerkplein e.o.
Vervangen van riolering (bijdrage aan integraal project).

Vervanging vrijverval riool planjaar 2014

- Vollenhove, Voorpoort fase 4:
Vervangen riolering Voorpoort. Het betreft een bijdrage vanuit cluster water en riolering aan dit IVOR project welke is geïnitieerd door afdeling REO.
- Steenwijk, Het Dal:
Vervangen riolering Parkstraat, Kanaalstraat en Aa-straat en de aanleg van een regenwaterriool. Dit betreft een bijdrage vanuit cluster water en riolering aan dit IVOR project welke is geïnitieerd door afdeling REO.
- Vollenhove, Kerkplein e.o.:
Vervangen riolering Kerkplein e.o.; extra bijdrage aan bovengenoemd project.
- Zuidveen, Zuidveenseweg:
Vervangen riolering Zuidveenseweg. Een en ander zal geïntegreerd worden met de plannen die spelen rondom verkeer en onderhoud wegen.
- Vervangen minigemalen:
Dit budget wordt besteed aan het vervangen/ombouwen van minigemalen naar gemalen teneinde een meer solide en efficiënt drukrioolstelsel te verkrijgen.
- Vervangen gemalen:
Vanuit dit budget worden vervangingsmaatregelen getroffen die voortkomen uit te 0 meting gemalen van 2013.
- Vervangen randvoorzieningen / Optimaliseren gemalen:
Veel gegevens van randvoorzieningen en hoofdgemalen zijn nog niet opgenomen in het Onderhouds Management Systeem (OMS) van H2GO. Dit zal in 2014 verder geïnventariseerd en verwerkt worden. Het betreft het digitaliseren van fysieke gegevens, inmeten van putten en in- en uitslagpeilen en het verwerken van de juiste waarden in H2GO.

5. Duurzaamheid

Duurzaamheid staat bij de gemeente Steenwijkerland hoog in het vaandel. Over het algemeen zal, binnen de financiële bandbreedte, altijd worden gezocht naar de meest duurzame oplossing. Om hier meer aandacht aan te schenken, en om de gemaakte keuzes meer expliciet te maken is voor de activiteiten in de openbare ruimte het duurzaamheidslabel geïntroduceerd. Er wordt hierbij speciaal gelet op de volgende onderdelen:

- Toepassing van de criteria duurzaam inkopen van AgentschapNL.
- Focus op streekeigen, energiezuinig en hergebruik.
- Aandacht voor de impact van de gemaakte keuzes.

Duurzaam fietspad Roekebosch	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> o Veel aandacht voor duurzaamheid. o Hoge ambitie. o Uitgangspunt is "zo duurzaam mogelijk", prima!
Streekeigen	<ul style="list-style-type: none"> o Aan veel dingen gedacht. o <u>Nauw overleg met Natuurmonumenten.</u> o <u>Bouwteam is garantie voor korte transportafstanden.</u>
Energie/CO2 Hergebruik	<ul style="list-style-type: none"> o Veel kansen voor hergebruik. o Uit duurzaamheidskompas blijkt dat de keuze voor de fundering en de deklaag de meest duurzame is.
Criteria AgentschapNL	<ul style="list-style-type: none"> o Hergebruik en beperking van transport, conform productgroepen van grondwerk en wegen.
Impact	<ul style="list-style-type: none"> o Stimulans voor lokale bedrijfeven. o In bouwteam doen alle partners ervaring op. o Spin off voor andere projecten o De aanpak van het project kan als voorbeeld voor anderen dienen!
Eindoordeel jury (25 april 2012)	<ul style="list-style-type: none"> o De jury gaat er van uit dat het project ook daadwerkelijk wordt uitgevoerd zoals beschreven. o De zoektocht naar de toepassing van vervuilde baggerspecie is lovenswaardig. o Label A!

In 2014 zullen opnieuw een aantal duurzaamheidslabels worden uitgereikt. Hierbij zal naast de bovengenoemde criteria ook aansluiting worden gezocht bij de landelijke ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheidsbeoordeling. Belangrijke tools die op dit gebied ondertussen beschikbaar zijn:

- Omgevingswijzer;
- Ambitiweb;
- Duurzaamheidskompas;
- BreeamNL;
- CO2-prestatieladder.

De aanragers van een duurzaamheidslabel in 2014 zal gevraagd worden om bij de aanvraag zo goed mogelijk aansluiting te zoeken bij een of meer van deze tools.

6. Inkoop

Op 1 januari 2014 gaat treedt het nieuwe aanbestedingsprotocol van de gemeente Steenwijkerland in werking. In dit nieuwe protocol is de Aanbestedingswet 2012 verwerkt. De belangrijkste aanpassingen voor de afdeling Openbare Werken ten opzichte van het aanbestedingsprotocol 2011 betreffen:

- de keuze procedure / hoogte drempelbedragen
- een nadere uitwerking van het protocol of social return

De hoogte van de drempelbedragen / keuze procedure

In de Gids Proportionaliteit (een onderdeel van de Aanbestedingswet 2012) is bepaald dat per opdracht bekeken moet worden welke aanbestedingsprocedure geschikt en proportioneel is. Hierbij moet in ieder geval gekeken worden naar:

- de omvang van de opdracht (uitgedrukt in geld en/of aantallen)
- transactiekosten voor de inschrijvers en de gemeente
- het aantal potentiële inschrijvers
- het gewenste eindresultaat
- de complexiteit van de opdracht
- het type en karakter van de markt.

In tabel 1 en 2 van het aanbestedingsprotocol zijn de nieuwe drempelbedragen opgenomen.

Protocol of social return

In het gemeentelijke inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt stilgestaan bij het feit dat de gemeente Steenwijkerland het belangrijk vindt dat zoveel mogelijk mensen in de regio werk hebben en werk houden. Eén van de mogelijkheden die de gemeente heeft om de kansen op werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te vergroten is het opnemen van social return bepalingen bij (grotere) aanbestedingen. Social return is het maken van (al dan niet dwingende) afspraken met betrekking tot het inzetten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het uitvoeren van opdrachten voor de gemeente. In het aanbestedingsprotocol zijn de volgende aandachtspunten ten aanzien van social return opgenomen:

- social return wordt in principe toegepast bij:
  - aanbestedingen voor diensten met een geraamde opdrachtwaarde boven het van toepassing zijnde actuele Europese drempelbedrag (voor leveringen en diensten in het actuele Europese drempelbedrag € 200.000, voor werken is het actuele Europese drempelbedrag € 5.000.000)
  - aanbestedingen voor werken met een geraamde opdrachtwaarde van € 250.000 of meer.
- wij doen bij voorkeur zaken met ondernemingen die in hun beleid en dagelijkse bedrijfsvoering aandacht hebben voor sociaal ondernemen
- social return vraagt om maatwerkoplossingen en daarom wordt per aanbesteding bekeken op welke manier social return het best ingevuld kan worden;
- de IGSD wordt betrokken bij aanbestedingen waarin social return een rol speelt.

